

6-05

БОЛЬШЭВІЦКІ ДРУЖ

ГАЛОЎНАЕ

Ў НУМАРЫ:

Усебеларускае народнае
свята.

Рыхтавань перамогі на
фронце ўборкі ўраджаю.

Насустрач усебеларускаму
народнаму святу.

Агляды друку.

Начатак перабудовы.

Чаму ў „Калгаснік Лю-
баньчыны“ не пішучь
селькоры.

План і рэчаіснасьць.

Аб кадрах газетных ра-
ботнікаў.

Абмяркоўваем пытаньне аб
падборцы ў газеце.

ЧЭРВЕНЬ
1935 г.

11-12

ЖУРНАЛ ЦК КП(б)Б

Выдавецтва ЦК КП(б)Б
„Звязда“

З М Е С Т

- Перадавы: Усебеларускае народнае свята 1
М. Сакалоўскі. — Рыхтаваць перамогі на фронце ўборкі ўраджаю 4
Б. Зальманаў, А. Матусевіч. — Насупрач усебеларускаму народнаму свята 5

АГЛЯДЫ ДРУКУ

- «Толькі на рабоце вучацца людзі» 314
 селькоры ... а аўтараў? 8
 Газетныя бражаробы 10
 Стрэл па нябачнай мінаці 12

ІНСТРУКТАРЫ ЖУРНАЛА НА МЯСЦАХ

- М. Сакалоўскі, Юр. Белько.** — Пачатак перабудовы 14
 Стронгін. — Газета стала жывей 17
Я. Мінчукоў. — Аўладаем тэхнічай свабоды справы 18
М. Нячаева. — Аказана вялікая дапамога 19
Міх. Шуранкоў. — Паспехі трыба замагаецца 20
Е. Вальфсон. — Чаму ў «Калгаснік Любаншчыны» не пішуць селькоры 21
А. Матусевіч. — План і рэчаіснасць 24

ДУТАРКА ІДЗЕ АБ СУР'ЕЗНЫМ УМАЦАВАННІ

ГАЗЕТНЫХ КАДРАЎ

- Забыты ўчастак работы (да вынікаў нарады рэдактароў фабрычна-заводскіх газет Гомеля) 27
Я. Эстэркін. — Рэдактар адасправы 28
 Сямён Куцаў. — І вось я інструктар раённай газеты 30
Я. Дайняк. — Перабудова работы інструктара 31
А. Палонскі. — Мяне не вучаць у рэдакцыі 31

АБМЯРКОўВАЕМ ПЫТАННЕ АБ ПАДБОРЦЫ У ГАЗЕЦЕ

- Кавалевіч, Зайцаў, Шавераў, Вукаў, Бугаёў, Глезер.** — Наша думка аб падборцы 32
І. Гарт. — Якой жа павінна быць газетная падборка 33

ПАСЛЯ ЭКСКУРСІІ РЕДАКТАРОЎ ФАБРЫЧНА-ЗАВОДСКАГА ДРУКУ БССР

- П. Капаміец.** — Вопыт сябе апраўдаў 35

КРЫТЫЧНЫЯ ЗАМЕТКІ

- Я. Эстэркін.** — Бухгалтар у ролі рэдактара 37
А. Цыліна. — «Экстраны выпуск» 38
В. Янчуковіч. — «Пянае малако» 39
 Які ж нумар газеты выпаў? 39
 Іншыя тэмы, практыка, вопыт 40

6-03 Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Большэвіцкі друн

Чэрвень 1935 г. № 11-12 (36)

Журнал ЦК КП(б)Б

Адказны рэдактар А. ДЖЭЛЮК

Выходзіць 2 разы ў месяц

Адрэс рэдакцыі і выдавецтва:
МЭНСК, Савецкая, 63, тэл. 22412

УСЕБЕЛАРУСКАЕ НАРОДНАЕ СВЯТА

11 ліпеня працоўныя Савецкай Беларусі святкуюць падвойнае свята: 15-годдзе вызвалення Беларусі ад беланаліцкай і дэспы ўрочэння БССР ордэна Леніна.

Гэты знамянальны дзень з'явіцца «яркім падагульненнем гераічнай барацьбы рабочых, калгаснікаў і ўсіх працоўных БССР за сваё сацыяльнае і нацыянальнае вызваленне і за ператварэнне БССР у квітнеючую сацыялістычную рэспубліку, у непрыступную крэпасць сацыялізма».

Мінула 15 год пачаў тата, як беланольскія акупанты паяннулі Мінск. Які вялікі і гераічны шлях пройшэў працоўнымі БССР за гэтыя 15 год!

Наша рэспубліка зусім змяніла свой твар. Выраслі да непазнавальнасці гарады з дзесяткамі і сотнямі новых фабрык і заводаў. Пабудаваны такія гіганты сацыялістычнай індустрыі, як Гомсельмаш, Матілёўская фабрыка штурчага шоўку, віцебскі швейны гігант «Сцяг індустрыялізацыі», бабруйскі трэаапрацоўчы камбінат, крычаўскі цэментны завод і інш.

Зусім змяніла свой твар і наша вёска. 75 проц. сялянскіх гаспадарак, якія да рэвалюцыі ў пераважнай сваёй частцы гнулі спіну на памешчыка і кулака-эксплаататара, вялі поўгалоднае жыццё на сваім мізэрным кавалачку зямлі, зараз аб'ядналы ў калгасы і пад кіраўніцтвам большэвікоў з поспехам

будуюць заможнае і культурнае калгаснае жыццё.

Дарці і дучына—гэты сімвал старой дарэвалюцыйнай беларускай вёскі—адыйшлі ў мінулае. Наша вёска прад'яўляе зараз вялікі лопат на абутак вышэйшай якасці, на шэўк і інш. дарагія тканіны, на добрую мэблю і т. д. У калгасную вытворчасць, у калгасны быт з лясцехам укараняецца электрыфікацыя.

Ці гэты не найярчэйшы паказальнік росту заможнасці і культурнасці калгаснай вёскі?

Пачалоўная грамадства, увядзенне ўсеагульнага навучання, дзесяткі універсітэтаў і інстытутаў, сотні тэхнікумаў і іншых сярэдніх школ, тысячы няпоўных сярэдніх і рэжэйных школ—усё гэта ярка характарызуе наш буйны рост у галіне культуры.

Выдатныя поспехі ў галіне сельскай гаспадаркі і прамысловасці высунулі БССР у рады перадавых ордэнаносных рэспублік і абласцей Савецкага Саюза. Саюзны ўрад узнагародзіў Савецкую Беларусь і яе кіраўнікоў тт. **Гікало і Галадзеда** вышэйшай узнагародай—ордэнам Леніна. Увесь гэты пераможны шлях народаў БССР пройдзен пад непасрэдным кіраўніцтвам вялікай партыі Леніна—Сталіна, пры непасрэднай дапамозе пролетарыяў усяго Савецкага Саюза.

Вялікі правадыр і настаўнік народаў

тав. Сталін сам асабіста штодзённа дапамагае і кіруе сацыялістычным будаўніцтвам БССР. Рэалізуючы мудрыя ўказанні тав. Сталіна, КП(б)Б разграміла контррэвалюцыйную беларускую нацдэмаўшчыну—гэту агентуру імперыялізма заходня-эўрапейскіх дзяржаў, якая імкнулася ператварыць БССР у калонію, вярнуць на нашу зямлю ўладу капіталістаў і памешчыкаў.

Вось чаму наступнае свята 11 ліпеня з'яўляецца такім блізкім, такім дарагім, такім вялікім для нашай рэспублікі, для кожнай працоўнай оямі.

Уся наша краіна зараз рыхтуе дастойную сустрэчу гэтаму найвялікшаму свята. На прадпрыемствах і ў калгасах узнялася новая хваля соцпаборніцтва і ўдарніцтва. Ударнікі і ўдарніцы заводаў і фабрык, саўгасаў і калгасаў узялі тысячы вытворчых самаабавязацельстваў з тым, каб прыйсці да свята з новымі перамогамі на ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва. На ініцыятыве магілёўскай шаўковай фабрыкі разгарнулася вытворчая пераклічка прадпрыемстваў.

Асабліва кантроўную ініцыятыву ў падрыхтоўцы да ўсенароднага свята праявілі знатныя людзі менскага машынабудаўнічага завода імя **Кірава**. Яны звярнуліся ў газету «Звязда» з пісьмом, у якім прапанавалі арганізаваць і паслаць у дзень ўсенароднага свята пісьмо ўсіх знатных людзей нашай рэспублікі любімаму правадыру і настаўніку народаў тав. Сталіну.

«У гэты дзень,—пішуць кіраўцы,—мы з гордым усведамленнем сваіх перамог будзем услаўляць нашу большавіцкую партыю, якая стварыла Савецкую Беларусь, якая на аснове ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі вывела нашу краіну на шырокі шлях росквіту, якая арганізавала нашы перамоты. У гэты дзень сваё першае слова ўвесь беларускі народ накіруе вялікаму Сталіну».

Пісьмо кіраўцаў з хуткасцю малапкі абляцела ўсе куткі нашай рэспублікі. У атэі голас працоўных БССР на мітынгах і сходах заявілі, што кіраўцы сваёй выдатнай прапановай адлюстравалі думкі і імкненні ўсіх працоўных Савецкай Беларусі.

Шырока падхвілі ініцыятыву кіраўцаў і наш раённы друк.

Зусім натуральна, што прапрацоўка пісьма кіраўцаў на прадпрыемствах і ў калгасах адзначаецца новым уздымам творчай актыўнасці працоўных мас. Шырока разгарнулася соцпаборніцтва за права падпісання пісьма т. Сталіну. «Падпісань і паслаць пісьмо тав. Сталіну—вялікі гонар»,—заяўляюць голасам старшын калгасаў Лепельскага раёна ўсе працоўныя БССР.

Нашаму раённаму і нізавому друку прадастаўляецца, як ніколі, шырокі прастор для ініцыятывы і масавай работы. Іменна на наш друк у першую чаргу кладзецца гонарны абавязак дапамагчы ўсім знатым людзям рэспублікі прыняць непасрэдны актыўны ўдзел у справе складання, абсаварэння і пасылкі пісьма тав. Сталіну.

Прадстаіць вялікая арганізацыйна-масавае работа. На-першае, мы павінны забяспечыць, каб літаральна кожны працоўны ведаў аб выдатнай прапанове кіраўцаў. З дня ў дзень газеты павінны шырока асвятляць на сваіх старонках водгукі працоўных на пісьмо кіраўцаў, адлюстроўваць той вялікі рух і творчы ўздым, які ёсць на прадпрыемствах і калгасах вакол пасылкі пісьма тав. Сталіну. У прыватнасці, задача друку і рабселькораў—узяць з першага-ж дня пад свой кантроль выкананне самаабавязацельстваў, узятых на прадпрыемствах і калгасах пры абмеркаванні пісьма кіраўцаў. Трэба дабіцца, каб да свята не асталося ні аднаго нявыкананага самаабавязацельства.

Пісьмо тав. Сталіну падпішуць знатныя людзі. Каму прадаставіць гэта гонаршае права—будуць вырашаць на сваіх сходах самі рабочыя і калгаснікі, самі працоўныя. На кожным прадпрыемстве, у кожным калгасе, саўгасе, сярод настаўнікаў, аграмоаў, студэнтаў, навуковых працаўнікоў, медыцынскіх работ-

нікаў, работых і інжынерна-тэхнічнага персанала транспарта, сярод начальства вучача склада і ратавых байцоў Чырвонай арміі ёсць многа лепшых людзей, знатных сярод шырокіх мас сваёй выключнай адданасцю даручанай ім справе: узорнай работай, часамі паказваючых проста «цуды» на вытворчасці і сельскай гаспадарцы. Задача нашага друку і рабсельжораў—дапамагчы мясцовым арганізацыям выявіць усіх гэтых знатных людзей, прадаставіць ім высокі гонар падпісаць пісьмо тав. Сталіну. Трэба памятаць, што такіх знатных людзей налічваецца ў кожным раёне дзесяткі і сотні, а па ўсёй рэспубліцы дзесяткі тысяч.

Усім правільна робяць многія раённыя газеты («Чырвоная Полаччына», «Ленінскі прызыў»—Орша, «Віцебскі пролетарый», «Комунар»—Рагачоў і рад іншых), калі яны на сваіх старонках разгортваюць шырокі паказ знатных людзей. Тут выступаюць самі знатныя людзі і раскажваюць аб сабе, аб сваім вопыце. Аб іх апісваюць кіраўнікі прадыржстваў, калгасаў, рабсельжары.

Усе масавыя мерапрыемствы, звязаныя з насылкай пісьма тав. Сталіну, павінны быць прасякнуты папулярна-цыйнай алошынга лозунга тав. Сталіна аб тым, што **«кадры вырашаюць усё»**. Трэба прыкаваць увагу ўсіх арганізацый к задачам рэалізацыі гістарычных указанняў тав. Сталіна пра клопаты аб жывых людзях, аб вырошчванні кадраў.

Не выпадкова ж кіраўцы, адлюстроўваючы думку ўсіх працоўных БССР, пачалі сваё пісьмо ў «Звязду» іменна з напамінання аб незабыўных словах вялікага правадыра народаў, якія прагучэлі на ўвесь свет, што **«з усіх наштоўных капіталаў, якія ёсць у свеце, самым наштоўным і самым рашаючым капіталам з'яўляюцца людзі, кадры»**.

Неабходна праз старонкі нашых газет вуснамі знатных людзей, актыўных удзельнікаў барацьбы з беланольскай акупацыяй раскажаць нашай моладзі аб гераічнай барацьбе працоўных Беларусі пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі

за свабоднае і нацыянальнае вызваленне. Неабходна вуснамі знатных людзей раскажаць аб велізарнейшых перамогах, якія мы маем ва ўсіх кутках нашай ордэнаванай БССР. Неабходна шырока асвятліць сучаснае матэрыяльнае і культурнае становішча працоўных БССР, параўнаць гэта з жыццём працоўных дзярэволюцыйнай Беларусі—поўкалоніі царскага імперыялізма, з часамі нямецка-польскай акупацыі, з сучасным жыццём працоўных у Заходняй Беларусі.

На старонках «Звязды» і многіх раённых газет пачалося абгаварэнне знатнымі людзьмі зместу пісьма тав. Сталіну. У розных раёнах БССР знатныя людзі ўносяць свае прапановы аб чым і што напісаць вялікаму правадыру, выказваюць свае пажаданні, што ім хацелася б раскажаць тав. Сталіну. Так пачалося калектыўнае пісання знатнымі людзьмі нашай рэспублікі пісьмо тав. Сталіну.

Задача ўсіх раённых газет—шырока разгарнуць масавую работу, даць магчымасць усім знатым людзям выказаць праз газетную трыбуну свае думкі, свае пачуцці і прапановы, аб чым напісаць тав. Сталіну. Усе гэтыя выступленні будуць паказаны ў аснову калектыўнага пісьма знатных людзей.

Не толькі знатныя людзі, але і ўсе працоўныя БССР правяляюць выключна вялікі энтузіязм да пасылкі пісьма тав. Сталіну і жадаюць прыняць непасрэдным ўдзел у яго абгаварэнні. Наша задача дапамагчы ім у гэтым. Гонар кожнай раённай газеты і шматтыражкі, пад кіраўніцтвам сваёй партарганізацыі ўзорна арганізаваць гэту справу, забяспечыць пагадоўны ўдзел працоўных БССР у абгаварэнні пісьма тав. Сталіну.

«Голас знатных людзей прагучыць як голас усіх працоўных Савецкай Беларусі—і беларусоў, і палякаў, і яўрэяў, і рускіх, і іншых нацыянальнасцей, зліваючыхся ў адным парыве бязмернай любові і адданасці кіраўніку і патхніцелю ўсёй нашай барацьбы і перамог. Вялікаму і мудраму, роднаму і любімаму нашаму Сталіну». («Звязда»).

РЫХТАВАЦЬ ПЕРАМОГІ НА ФРОНЦЕ ЎБОРКІ ЎРАДЖАЮ

* * *

М. САКАЛОЎСКІ.

* * *

У гэтым годзе веснавая сяўба прайшла як ніколі арганізавана. Без спешкі і гарачкі большасць калгасаў высока-якасна засеялі яравыя кнін, правялі сяўбу на добра. Гэта рэзультат ажыццяўлення сталінскага статута сельска-гаспадарчай арцелі, рэзультат арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасаў, росту свядомасці калгаснікаў, якія пад кіраўніцтвам партыі швэрга ідуць к заможнаму жыццю.

Ордэнаносная БССР пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б на чале з лепшымі большэвікамі-ордэнаносцамі тт. Гінало і Галадзедам вначна лепш чым у мінулым годзе працягла сяўбу. ЦК КП(б)Б і СНК рэпартавалі тав. Сталіну і т. Молатаву, што ўжо 15 мая план сяўбы быў выкананы на 102 проц.

Гэта абавязвае працоўных БССР працаваць яшчэ лепш, яшчэ напружаней, каб замацаваць гэтыя велізарныя дасягненні.

Зразумела, што ўборка не канчаецца барацьба за высокі ўраджай. Ахова пасеваў, прапалка, ўборка—гэта важнейшыя работы, якія павінны замацаваць бліскучыя рэзультаты пасевнай, забяспечыць высокі ўраджай калгасных палёў.

Самым адказным, заключным участкам, вырашаючым лёс ураджая, з'яўляецца ўборачная кампанія. У гэтым годзе, каб паспяхова правесці ўборку, патрабуюцца асабліва старанная падрыхтоўка. Наколькі сяўба праведзена ў кароткія тэрміны, настолькі натуральна яравыя будуць спець роўнамерна і паспеюць амаль адначасова з азімнімі. Значыць, да ўборкі ўраджаю трэба падрыхтавацца так, каб у найкарацейшы тэрмін правесці яе, каб ні аднаго гектара збожжа і другіх культур не перастаяла на корні.

Як-жа раёныя газеты дапамагаюць партыйным арганізацыям ва выдатна падрыхтаваць ўборку ўраджаю? Трэба прама сказаць, што большасць газет

БССР гэту задачу выконваюць дрэнна. Прайшло ўжо нямала часу, як скончылася сяўба, аднак «Калектывіст Расоншчыны», «Калгасны сцяг» (Камарын), «Ленінскі шлях» (Сіроціна), «Калгаснік на варце» (Лельчыцы), «Ударнік» (Сураж), «Ленінскі шлях» (Сауцк), «Прымежчы комунар» (Жыткавічы) і рад іншых раённых газет усё яшчэ маўчаць аб падрыхтоўцы да ўборкі.

Прычына такой нічым не апраўданай самасупакоенасці крыецца ў тым, што ў многіх рэдактароў раённых газет закружылася галава ад поспехаў веснавой сяўбы, што яны забыліся на такую ісціну—пелыга зазнавацца, трэба заўсёды быць у баявой гатоўнасці.

Кіраўніцтва некаторых раёнаў і раёныя газеты ўсё яшчэ жывуць поспехамі веснавой сяўбы, усё яшчэ святкуюць перамогу. Рад газет усё яшчэ пішуць аб веснавой сяўбе, хоць яна даўно скончана, пераняваючы і перажоўваючы многа раз перапетае і перажыванае. Праглядаючы камплект «Калгасніка на варце» (Лельчыцы). У канцы мая, калі нават і ў адстаючым па сяўбе Лельчыцкім раёне абсалютная большасць калгасаў скончыла сяўбу, калі трэба было моцна загаварыць абчарполцы і падрыхтоўцы да ўборкі, «Калгаснік на варце» ўсё яшчэ паведамляе сваіх чытачоў аб такіх навінах, што:

«Закончылі сяўбу калгасы «Прагрэс», «Другая пяцігодка», Сіманіцкага сельсовета», «Закончылі сяўбу калгасы «ХV з'езд ВКП(б)», «Х з'езд саветаў», Стовопольскага сельсовета «Калгасы і аднаасобны сектар в Непольскага сельсовета на 24 мая поўнасьцю закончылі план веснавой сяўбы».

«Калгас «Пабед», Глушэвіцкага сельсовета, закончыў сяўбу» і т. д.

У разгар сяўбы, зразумела, паведамленні аб скончэнні сяўбы тым ці іншым калгасам маюць мабілізуючае значэнне. Але паводшта запружаць такімі паведам-

леннямі ў канцы сяўбы? Гэта тлумачыцца толькі тым, што газета працуе кампанейскі, не можа адначасова апера- тыўна асвятляць другія кампаніі, рабіць упор на галоўнае ў даны адрэзак часу.

Мы так многа спыніліся на «Калгас- ніку на варце» таму, што менавіта газе- там уласцівы яго недахопы. Многія га- зеты, як і «Калгаснік на варце», усё яшчэ жывуць пасеўнай, усё яшчэ надво- дзяць яе вынікі. А тым часам азімня даўно ўжо выкалосіліся. Хутка растуць яравыя, з кожным днём мы набліжаем- ся да ўборачнай. Зусім к месцу пры та- кім становішчы прывесці вытрымку з пастановы чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б). Там сказана так:

«Пленум ЦК ВКП(б) перасцерагае партыйныя і савецкія арганізацыі ад педаанціі труднасцей надыходзячай ўборачнай і загатоўчай кампаніі і за- халення дасягнутымі ў веснавой па- сеўнай кампаніі поспехамі і панярэ- джае ўсе партыйныя і савецкія ар- ганізацыі, Наркамзем СССР, Нарком- соўтасаў і камітэт па загатоўках, што іх работа будзе ацэньвацца па рэ- зультатах ўборачных работ і выка- нання плану заготовак сельскагас- падарчых прадуктаў».

Раённыя газеты павінны ўлічыць гэ- ту перасцярогу і неадкладна па-сур'ёз- наму ўзяцца за асвятленне падрыхтоў- кі да ўборачнай кампаніі.

Уборку ўраджаю вырашаюць людзі і машыны. З гэтага і трэба павесці ба- рацьбу за падрыхтоўку, арганізаваў- шы рабселькораўскія рэйдзі, пасты, узяўшы пад настаянны нагляд ход ра- монту машын і ўборачнага інвентару.

Прычым трэба не фіксаваць наогул, што столькі і столькі машын адраман- тавана, а столькі не. Трэба паказаць, як адрамантавана, напрыклад, жніярка, ці ёсць пры ёй аернаўлавідель. Трэба паказаць, хто і як рамантуе, заахвоч- ваючы ўдарнікаў, бічуючы бракароў.

Вялікую ўвагу газеты павінны звяр- нуць на **падрыхтоўку кадраў да ўборач- най**. Дзе-ні-дзе ёсць выпадкі, калі толь- кі што закончыўшы веснавую сяўбу, пастелі ўжо страціць кадры. Газеты па- вінны выступіць за падрыхтоўку работ- нікаў на жніярках, бо часта жніаркі

не выконваюць норм, ламаюцца таму, што да іх ставяцца людзі, незнаёмыя з гэтымі машынамі. Праблема кадраў — важнейшая праблема ўборачнай, і газе- ты павінны дапамагчы партыйным арга- нізацыям яе вырашыць.

Або чаму-б ужо цяпер не ўзяць пад абстрэл друку работу спажывецкай ка- аперацыі? Ва многіх мясцах яна яшчэ і не думае рыхтавацца да ўборачнай. А не-ж прамы абавязак ужо зараз нала- дзіць работу так, каб калгаснік быў за- бяспечан непасрэдна на полі такімі та- варамі, як махорка, запалкі, прахладзі- цельныя напіткі і т. д. Гэта зусім не дробязь, як некаторыя думаюць, гэтым варта заняцца.

Адначасова з падрыхтоўкай да ўборкі трэба заняцца **рамонтам** малатарняў, трэба дабівацца таго, каб не было вя- лікага разрыву паміж уборкай і малаль- бой, як гэта ва многіх калгасах назіра- лася ў мінулым годзе. Гэта—важнейшая задача, бо ў першую чаргу прамы з-пад малатарні трэба зярном лепшай якасці выкапаць план хлебапаставак.

Трэба правесці ці маюць калгасы, сельсаветы планы падрыхтоўкі да ўбор- кі і планы самой уборкі. Дабівацца, каб да пачатку ўборкі ўраджаю ўбраць сена- жаці.

Вышэй класавую шпільнасць! Класавы ворат разбіт, але недабіт. Ён будзе пра- баваць шкодзіць і стрыжкай каласоў, і патравамі, і раскраваннем багатага ўраджаю. Таму трэба ўжо зараз нала- дзіць ахову ўраджаю, падбіраючы для гэтага лепшых калгаснікаў, даючы жор- сткі адпор усім спробам класавага во- рага сарваць уборку большэвіцкага ўраджаю.

Убраць значна цяжэй, чым пасеяць. Аб гэтым трэба цвёрда памятаць, трэба мабілізаваць усе сілы на выкананне гэ- тай важнейшай задачы. Трэба цвёрда памятаць паставу пленума ЦК ВКП(б), дзе ўказана, што:

«Поспех уборкі вырашыць сістэма- тычнае і пільнае кіраванне парт- тыйных арганізацый уборкай, удзя- ненне ўсёй масы калгаснікаў і рабо- чых соўтасаў у актыўную работу на ўборцы і скарыстанне поўнае ўсіх машын і асабліва камбайнаў».

Шырока арганізаваўшы глыбокае асвятленне падрыхтоўкі кадраў для ўборачнай, рамонту ўборачных машын і інвентару, работу арганізацыі і асобных людзей, друк павінен на-баявому дапамагчы партыйным арганізацыям правесці ўборачную болюш арганізавана, чым пасеўную, каб у першую чаргу выканаць першую запаведзь—выканаць у тэрмін план хлебапаставак, патураплату МТС і

дзяржаўныя запатрабаванні іншых сельскагаспадарчых прадуктаў.

Ордэнаносная БССР павінна лепш, арганізаваней правесці ўборку, чым нават сяўбу. Гаваровая задача раённых газет, як і ўсяго друку БССР, быць у перадавых радах барацьбы за гэту важнейшую задачу.

Працаваць так, каб усёвараднае свята 11 Ліпеня сустраць перамогамі ва ўсіх мясцінах сельскагаспадарчых работ.

НАСУСТРАЧ НАРОДНАМУ СВЯТУ

✱ ✱ ✱

Б. ЗЕЛЬМАНАЎ, А. МАТУСЕВІЧ.

★ ★ ★

З выдатным захапленнем сустракалі працоўныя Полацкыя прапанову кіраўцаў аб пасылцы тав. **Сталіну** пісьма зянатных людзей Савецкай Беларусі. На другі дзень пасля змяшчэння ў раённай газеце прапановы кіраўцаў у рэдакцыю «**Чырвонай Полаччыны**» пачалі паступаць водгукі рабочых прадпрыемстваў горада. Першымі адгукнуліся рабочыя хлебазавода.

Увечары 27 мая ў памяшканні заўкома сабраліся ўдарнікі хлебазавода. Пачалі абмяркоўваць прапанову рабочых менскага машынабудаўнічага завода імя Кірава. І ў памяці паўставаў мінулыя дні, дні катаржнай работы на капіталістаў, цяжкія чатырнаццацігазінныя рабочыя дні ў сырых сутарэчнях прыватных хайстэрняў.

Брыгадзір тав. **Буцко** раскажаў пра свой чатырнаццацігазінны рабочы дзень у дымнай пякарні прыватніка. Дырэктар завода тав. **Зяшанскі** раскажаў пра гады свайго вучнёўства, калі ён у муках здабываў сабе «кваліфікацыю» і зарабляў у год толькі паўтара рубля.

Рабочыя хлебазавода абавязаліся да канца года павялічыць выпуск прадукцыі на 6.500 рублёў, узяць прадукцыйнасць працы на 10 проц., знізіць сабекошт на 15 проц.

6 Следы за рабочымі хлебазавода і хлебазавода на старонках раённай газеты

выступілі член ЦВК БССР — старшыня камітэта «Чырвоная Сосніца» **Сабаленка** Алёна, выдатнікі вучобы першай полацкай сярэдняй школы, рабочыя чыгуначнай станцыі Полацк, члены прамысловых арцелі горада, старшыня чырвонасцяжнага Сосніцкага сельсавета тав. **Юрчанка**.

З чаго пачала работу вакол пісьма кіраўцаў рэдакцыя «Чырвонай Полаччыны»?

Перш за ўсё рэдакцыя накіравала сваіх работнікаў на прадпрыемствы горада для дапамогі ў правядзенні сходаў і арганізацыі водгукі рабочых на пісьма кіраўцаў. Рэдакцыя паставіла задачай адпостраваць у гэтых водгукіх умовы жыцця раней і цяпер усіх груп працоўнага насельніцтва раёна. Рабочыя, каласнікі, чыгуначнікі, чырвонаармейцы, настаўнікі, саматужнікі, брыгадзіры і старшыні камітэтаў у сваіх выступленнях праз раённую газету павінны ўнесці рад прапаноў і дадаткаў да таго пісьма, якое пашлюць тав. **Сталіну** зянатныя людзі БССР.

Адначасова ў друкуемых матэрыялах пільнах параўнання і супастаўлення жывых прыкладаў раённая газета па-

чынае паказваць буйны росквіт культуры, рост добрабыту працоўных. «Чырвоная Полаччына» друкуе пісьмо былой няграмаднай беднячкі, а зараз члена ЦВК БССР дэлегата ўсесаюзнага з'езда калгаснікаў — ударнікаў, калгасніцы «Чырвоная Сосніца» Алены Сабаленка.

«Многа, вельмі многа можна напісаць т. Сталіну. Вось я возьму сябе. Зараз я — член ЦВК БССР. Ці магпа я раней марыць, што я, дачка бедняка, у мінулым няграмадная вясковае дзяўчына, стану членам урада? Вядома, не. Гэта магчыма толькі ў нас, у краіне, дзе ўлада знаходзіцца ў руках працоўных».

Так піша Алена Сабаленка. Яна расказвае, якой была і якой стала вёска Сосніца.

«Змяніўся твар вёскі. Няма ў нашай Сосніцы старой царквы, кабана. Ёсць клуб, парк культуры і адпачынку. У хаце кожнага калгасніка ёсць журналы, газеты. Кожны калгаснік забяспечан хлебам.

Растуць на вачах калгаснікі. Я ганаруся брыгадзірам-комсамольцам ГАРБАЦЕНКА, брыгада якога першай закончыла сяўбу на Полаччыне. Ганаруся сваім загадчыкам МТФ ГАРБАЦЕНКА С., які добра арганізаваў работу на ферме, вырас настолькі, што можа кіраваць любым калгасам. Аўладаў зоатэхнікай 60-гадовы дзед ЦІМАФЕЕЎ. Ён зараз загадчык тпусагадоўчай фермы».

У Полацку жыве многа лўрэйскага насельніцтва. Жывуць узрослыя за гады рэвалюцыі кадры лўрэйскіх рабочых чыгуны, хлебазавода, лесазавода, і іншых прадпрыемстваў, жывуць саматужнікі. І раённая газета паставіла задачай паказаць на сваіх старонках мі-

рудае мястэчка з яго «чертой оседлости» і параўнаць яго з буйным росквітам культуры і добрабыту лўрэйскіх працоўных мас сёння. На ініцыятыву рэдакцыі склікаецца агульнагарадскі з'езд ударнікаў прамыслова-кааперацыйных арганізацый, лепшыя ўдарнікі выступілі праз старонкі раёйнай газеты з **расказами** аб сваім мінулым і сучасным жыцці. Чарговая лўрэйская старонка раёйнай газеты, якая вышла перагона чэрвеня, прысвечана абмеркаванню пісьма рабочых завода імя Кірава і падрыхтоўцы да ўсебеларускага пароднага свята 11 Ліпеня.

У плане сваёй работы газета прадугледзела ўсебаковы паказ знатных людзей раёна, якія змагаюцца за права падпісаць пісьмо тав. **Сталіну**. Газета пакажа лепшых ударнікаў, якія атрымалі прызнанне ў саборах і на праполцы і заваююць права пасадкі ў Менск на свята працоўных БССР.

Рэдакцыя складала план юбілейнага нумара газеты за 11 Ліпеня. У гэтым нумары газета **дасць** вялікі паказ гораўскага змагання адной з вёсак Шацілаўскага сельсавета, Полацкага раёна, з беланольскімі акупантамі. Гэта вёска была дотла спалена і зруйнавана карнымі беланольскімі атрадамі. Сёння тут адноін з перадавых у раёне калгас «Соцыялістычная вёска». Гэты канкрэтны матэрыял, для збору якога рэдакцыя накіроўвае двух сваіх работнікаў і прыцягвае былых чырвоных партызан і сённяшніх ордэнаносцаў, павінся дапоўніць увесь рознастайны змест нумара газеты, прысвечанага вялікаму свята працоўных Савецкай Беларусі.

„ТОЛЬКІ НА РАБОЦЕ ВУЧАЦЦА ЛЮДЗІ“

З усіх канцоў Рагінскага сельсовета (Будакашалеўскі раён) з'ехаліся знатныя людзі калгасаў. Іны сабраліся на парад, скліканую рэдакцыяй будакашалеўскай раённай газеты «Ленінскі шлях» і прэзідыумам сельсовета, каб абмеркаваць толькі адно, але надзвычай важнае пытанне:

«Як лепш рэалізаваць словы правдыра тав. СТАЛІНА аб выхаванні кадраў, што трэба зрабіць, каб пашырыць ударны рух у калгасах, каб калгаснік-ударнік стаў цэнтральнай фігурай у калгасе, каб з калгаснікаў-ударнікаў раслі і выхоўваліся пад кіраўніцтвам нашай партыі дзесяткі і сотні кіруючых работнікаў калгасаў».

(«Ленінскі шлях» № ад 27 мая)

Адзіны за адным выступаюць знатныя людзі калгаснай вёскі: лепшыя брыгадзіры, калгаснікі-ударнікі. Кожны ўносіць свае прапановы.

Вось Кузняцэў Сцяпан—брыгадзір з калгаса «Ўсход». Ён расказвае аб сваёй рабоце, аб ударніках, якія «не рабілі сакратаў з сваіх поспехаў», а перадавалі гэтыя «сакраты» ўсім калгаснікам. Пасля прамовы т. Сталіна Кузняцэў паставіў перад сабой задачу: з лепшых ударнікаў выхаваць кадры кіруючых работнікаў калгаса. А такія людзі ўжо ёсць у яго брыгадзе:

«Я магу з гонарам заявіць, што лепшыя ўдарнікі брыгады — Габрусёў Аляксандр, Габрусёў Антон, Дзмітрачэнік Мітрафан хоць сёння м'ягуць быць брыгадзірамі ў невялікіх брыгадах».

Вось ударнік Авер'янаў Іван з калгаса «Комунар». Ён скардзіцца, што прэзідыум сельсовета не ўцягвае ўдарнікаў у грамадскую работу, не дае ім асобных заручэнняў. А вядома-ж, што

«толькі на рабоце вучацца людзі. А хто з нас не хоча вучыцца? Няма такіх сярод сапраўдных ударнікаў».

Жукаў Аляксей з калгаса «Ўлада Советнаў» прапануе склікаць сходы ўдарнікаў, арганізоўваць іх справаздачы на сходах брыгад. Як і Авер'янаў, ён гаворыць аб вучобе, але ўжо аб вучобе элементарнай. Малаграмацкасць перашкаджае росту асобных ударнікаў. І Жукаў прапануе прымацаваць да малаграмацкіх ударнікаў пастаўнікаў, бучняў старэйшых класаў.

«Я скончыў школу малаграмацкіх. Напі-б да мяне прымацавалі каго-небудзь з пастаўнікаў ці старэйшых вучняў, я-б з ахвотай вучыўся».

Парада знатных людзей Рагінскага сельсовета—вельмі каштоўнае мерапрыемства рэдакцыі «Ленінскага шляха» ў барацьбе за рэалізацыю гістарычных указанняў т. Сталіна.

Шмат каштоўных прапаноў сабрала рэдакцыя на гэтай нарадзе. І зараз задача газеты заключаецца ў тым, каб арганізаваць у калгасах ажыццёўленне прапаноў знатных людзей. І не толькі ў калгасах Рагінскага сельсовета, але і ўсяго раёна.

314 СЕЛЬКОРАЎ... А АЎТАРАЎ?...

314 рабселькораў і 105 часцейных газет налічваецца ў Асінавіцкім раёне. І ўсё-ж там на старонках асінавіцкай раённай газеты можна ўбачыць толькі 5—10 аўтараў, якія даюць больш-менш сур'ёзныя карэспандэнцыі.

Хто гэтыя, гэтыя пчасліўцы, якім газета прадастаўляе свае старонкі? Гэта не рабселькоры і не селькоры. Гельфман, Крэйзель, Трацэўскі і Дайцян — работнікі газеты. Вось хто запісвае старонкі «Калгаснай праўды».

Над вміщаними кареспанденціями часта можна зустріти і такі підписи як **Алесь, А. Г., Трапны, Т. Н. Г.** і т. д. Гэта інсідіозны ўказаных работнікаў і ўказваюцца яны, каб не намазольць вочы чытачам, каб схавать за імі зроблены работнікаў рэдакцыі.

Праглядзеце нумар «Калгаснай праўды» за 2 чэрвеня. Тут вміщана 5 кареспандэнцый закладчыка сельскагаспадарчага сьветара т. Гельфмана. У нумары за 7 чэрвеня яго кареспандэнцыяй **Б.** У 49 нумары яго матэрыял займае **налонак** і т. д.

У чым-жа справа? Можна рабселькоры не пішуць у «Калгасную праўду»? Не. У сярэднім рэдакцыя атрымлівае 10 — 15 пісем у дзень. Значыць, справа не ў гэтым. Прычына таго, што рабселькоры іх кая кареспандэнцыя рэжкі гоць на старых «Калгаснай праўды» ў тым, што рэдакцыя не праводзіць работы з рабселькорамі, не вырошчвае з іх сур'яных аўтараў.

Вялікае значэнне ў вырошчванні рабселькораў, як аўтараў, мае індыўідуальная перапіска з імі дача канкрэтных заданняў, указанняў, што пісаць і як пісаць. Усё гэта не практыкуецца «Калгаснай праўдай». Аб прычынах незмінчання той ці іншай кареспандэнцыі селькорам не паведамляецца. Калі кареспандэнцыя пачынаецца на расследванні, селькор атрымлівае паведамленне аб гэтым і ўсё. На літаратурныя якасці кареспандэнцыі не ўказваецца. Гэта дмаць дробязю, і на склікаемых (да рэчы вельмі рэдка) з'ездах і нарадах рабселькораў не ставяць пытанне аб рабоце над кареспандэнцыяй, не вучаць, як пісаць нарысы, фельетон.

Не атрымліваючы дапамогі ад рэдакцыі, рабселькоры вучацца пісаць па гэтых часта шаблонных заметках, якія публікуюцца ў газеце. Селькоры Бучны і Дрэнь надаўва проста скапіравалі замітку з «Калгаснай праўды» і стараліся толькі змяніць факты.

Аб чым пішуць селькоры больш за ўсё? Яны раўняюцца на зместу газеты. А зважаючы на тое, што газета больш за ўсё асвятляе ход кампаній, то аб гэтым больш за ўсё і пішуць селькоры. Так Шкутко — актыўны селькор «Калгаснай праўды». З 1933 г. ён прыслаў рэдакцыі 71 замітку. І ўсё яны толькі аб

сплёбе, уборцы, абмалаце. На пытанне чаму гэта так, чаму ён не ўзнімае новых тэм, Шкутко адказвае:

«Пісем і асабістых заданняў ад работнікаў рэдакцыі аб чым пісаць і як пісаць я не атрымліваю. Хоць часта бываю ў рэдакцыі. Пішу аб тым, аб чым больш за ўсё друкуе газета, прыглядаюся, як пішуць і працуюць над заміткамі работнікі рэдакцыі».

Ці дае яны рэдакцыя заданні?

Не.

Як пачаць гэтую рэдакцыю расці селькору?

Пішк. Нават калі я бываю ў рэдакцыі, і тады мне не ўказваюць на нехача маіх кареспандэнцый.

Некаторыя селькоры, жадаючы навучыцца як лепш пісаць у газету і не атрымліваючы дапамогі ад рэдакцыі, імаюць звычку вучыцца гэтаму ў работнікаў рэдакцыі. Але хіба можна ад іх вучыцца, калі яны дыктуюць машыністцы рабселькорскія кареспандэнцыі, не перапісваючы іх, або сьмя матэрыялы, не перапісваючы іх. Вазьміце т. Гельфмана. Ён зусім не працуе над сабой і сваёй кареспандэнцыяй. Трэба нарыс, верні фельетон — усё гэта напіса т. Гельфман. І вельмі хутка, бо часта ён падходзіць да машыністкі і дыктуе некалькіх матэрыялаў. Няхай толькі машыністка распірае вытвараць тое, што Гельфман будзе гаварыць.

Гэты шкодны метад «работы» падлічы, ці перанялі некаторыя рабселькоры, напрыклад, т. **Науменка**, які прыходзіць у рэдакцыю і таксама дыктуе адрозна машыністцы кареспандэнцыю замест таго, каб напісаць яе.

Ці ёсць у «Калгаснай праўды» здольныя рабселькоры, якія могуць пачаць пэўнай дапамогі пісаць нарысы, фельетоны, узнімаць новыя пытанні на старонах газеты, узбагачаць яе тэматыку? Значна, ёсць. Селькоры **Арзінец, Люцер, Ніціеўскі, Алешка** і іншыя пісалі нарысы, пачыналі пісаць фельетоны, але рэдакцыя брала з іх факты і рабала сухія, шаблонныя заміткі. Селькоры не пазнавалі сваіх матэрыялаў. Яны перасталі зусім пісаць. А лепш работнікі рэдакцыі адзіўляюцца, чаму гэтыя селькоры перасталі пісаць, «ці не выехалі яны з раёна?»

Селькор **Мычко Рыгор** напісаў у га-

«У 14 заметак. Ажас ён атрымаў толькі па дэве, ды і то які «навуцальны» адказ. Трэба мець вялікае цяпленне, каб пасля такіх адказаў зноў пісаць у газету. Прыводзім гэтыя адказы цалкам. Першы з іх паведамляў:

«Тав. Мычко. Ваша заметка аб старшым будзе прапушчана. Трэба паўтарыць напісанае вамі ў заметцы, бо яна зацяралася».

Нядаўна ён атрымаў другі адказ. Прыводзім поўнае гэта адказ так, які ён напісаны:

«Тав. Мычко. Рэдакцыя «К. П. атрымала шмат допісаў ад калгаснікаў аб дрэзнай рабоце насценгазеты, у тым ліку і ад вас, што старшыня калгаса Іваноў не рэагуе на прапушчаныя допісы ў насценгазета. Просьба паведаміць, калі такія факты маюцца, і калі

што ёсць дадатковае напішыце, то будзе прапушчана».

Сельхор Мычко напісаў дадаткова. Але што-ж усё-такі зроблена з яго замёткай, якія недахопы ў ёй, ці так і ці тое, што трэба, ён напісаў — пра гэта так і не даведаўся.

Усё гэта ад неразумення ролі рабселькора як аўтара, ад неразумення таго, што карэспандэнцыі рабселькораў павінны займаць цэнтральнае месца на старонках газеты.

Нара рэдакцыі «Калгаснай праўды» ад размоў перайсці да канкрэтнай работы з рабселькорамі, работы не наогула, а звязанай з паласой газеты, з падаваемымі ў не карэспандэнцыямі, выхоўванымі з рабселькорскіх аўтараў паласу фэліетонаў, апажыванніў. Праблема з іх кваліфікаваных грамадскіх супрацоўнікаў газеты.

Р. СІМХОВІЧ.

ГАЗЕТНЫЯ БРАКАРОБЫ

«Парторг Забароўскі ў ролі «шахматыста».

«Дэкуль сын і бацька будуць арудваць».

«Драпежніка цягавай сілы да адказнасці».

«Коні не гавораць, а гаспадар не дагавяецца».

«Сабяром сродкі на пабудову суда птушак».

«Спыніць самавольныя дзеянні».

«Разбіць антыгарчычныя настроі».

«Больш увагі нарыхтоўкам як».

«Больш увагі яслям».

«Чырвоная Тураўшчына на аглядзе».

Гэта не выдумкі і не гаваломы, а звычайныя звесткі з тураўскай раённай газеты «Чырвоная Тураўшчына». Нават калі бачы праглядаеш газету, у вочы кідаецца выключная неахайнасць, нядабайнасць, перарастаючыя ў грубыя палітычныя памылкі.

Пад «інтрыгуючымі» і вабячымі сваёй няграмацкасцю загалоўкамі ханаецца не менш бязграмацны, часта перахоўваючы ў пустую балбатню змест.

У адной з заметак нейкага Пазоўскага пад загалоўкам: «Не камандаваць, а настойліва кіроўчаць калгасныя кадры, па сталінску да іх адносіцца» — знаходзім такія практыкаванні:

«У калгаса «Дзень ураджаю» не хопіла аднаго перадавога актыва людзей, якія-б добра разбіраліся ў чарговых задачах, пастаўленых партыяй і ўрадам і якія-б былі-б сапраўднымі ўдараўнікамі як на вытворчасці, так і ў прамадскім жыцці».

Наўрад ці хто паверыць аўтару артыкула Пазоўскаму, што ў калгасе няма актыва, няма ўдарнікаў і т. д. Без актыва і ўдарнікаў, без чэсных калгасні-

каў не мог-бы існаваць і калгас. Хто-ж гэтага не ведае?

Аказваецца, што Пазоўскі, які пісаў першы абзац гэтага артыкула, сам абвясціў сябе, ён таксама не верыць гэтаму. Далей ён піша:

«Ці сапраўды іх няма? Не, яны ёсць у нашым калгасе». Дык у чым-жа справа,—пытася мы. Якому Пазоўскаму верыць, ці таму, што гаворыць у пачатку артыкула, што няма, ці таму, які дзюма абзацамі ніжэй абвясціў гэта цвёрджанне?

Гэты факт сапраўды нагадвае апекатычны выпадак у судзе, калі сведка, баючыся абвінавачання падеуднага, абачыся судзі, на пытанне па сутнасці баганага адказаў: «І бачыў я не відаў».

І гэта бяспрыкладная багбатыя займае каля 60 радкоў каштоўнага газетнага месца.

Перагортваеш далей камплект газеты. У адным з нумароў знаходзім артыкул пад назвай: «Ні адзін працоўны не павінен святкаваць кулацка-папоўскае свята—пасху». Хоць загалоўка і даўгі, але ўсё-ж пахвальна, што газета змяшчае артыкул аб шкоднасці рэлігіі і рэлігійных свят.

Але як толькі мы зірнулі на тэкст, о жых! Там нават зусім спрактыкаваны ў грамадзе чалавек і то зубы паламае, не гаворачы ўжо аб масавым чытачу газеты, пераважна калгасніку. Падамо некалькі сказаў з захаваннем стылю:

«Сказка аб хрысце і яго ўсе прашчэння і ўселюбія царкоўнікі сактанты вынарыстоўваюць у мэтах прытуплення класовай пільнасці працоўных, абрадамі адпушчэння грэху, контррэвалюцыйныя клярыкалы хочуць впраўдаць злачынства і змыслюцца з крымінальнымі—бандытамі, хуліганамі, каб хуліганскімі выхаднямі, бандыцкімі налётамі псэваць і раскравяць сацыялістычную маюнасць».

Памры, Дзяніс, лепш не напішаш! Не ведаем, у якім настроі аўтар артыкула Моўчан пісаў гэту нядзюжынную працу. Не ведаем таксама, ці разумее ён зараз, што ён пісаў. Але чытачы напэўна нічога не зразумеюць.

І гэта слаvesная няграмадная мінута займае звыш 200 радкоў. У наступным нумары, падражаючы Моўчану, ра-

зышоўся на 200 радкоў антырэлігійным артыкулам нейкі Я. Ліўшыц.

Там мы чытаем ужо новыя «адкра-венні»:

«Класавы вораг разбіты, але яшчэ канчаткова не дабіты, у выніку такой дрэннай антырэлігійнай работы спрабуе пад шыльдай рэлігіі весці сваю антысавецкую дзейнасць».

Мы пытаем, каму патрэбен гэты няграмацны брэд. Чаму рэдакцыя газеты, калі яна не павяжае сябе, не хоча лічыцца з інтэрэсамі сваіх падпісчыкаў?

Відаць, таму, што работнікі рэдакцыі і ў першую чаргу рэдактар **Бікашоў** і яго намеснік **Грук** безадказна адносяцца да сваёй справы.

Нельга здаекавацца над чытачом. Партыя патрабуе чулых, уважлівых адносін да жывога чалавека. Чаму-ж таварышы, выпускаючы «Чырвоную Тураўшчыну», не бачаць за газетным лістом жывога чалавека, не здавальняюць яго законных патрабаванняў?

Калі газета змагаецца з бракаробствам, то чаму-ж яна не выкарапляе браку сябе пад носам?

Гутаржа ідзе аб большэвіцкіх і культурных адносінах да даручанай партыяй работы. Хіба не ганьбай для работнікаў рэдакцыі газеты з'яўляецца той факт, што пад «шапкай» «За мяжой» яны змяшчаюць прабыванне Лаваля ў Маскве.

Уся газета стракаціць карэктарскімі памылкамі, неграмацтвамі загалоўкамі.

Ці можна цягнуць такое становішча. Зразумела, не. Райком партыі адказвае за свой орган. Райком партыі абавязаны прыняць усе меры, каб «Чырвоная Тураўшчына» выходзіла чыста, акуратна, культурна, грамацтва, каб яна была прасякнута большэвіцкай завоўстранасцю і непрымірымасцю.

Ад саміх работнікаў-газетчыкаў патрабуецца значнае павышэнне сваёй кваліфікацыі. Лозунг вучыцца, вучыцца і вучыцца, авалодваць тэхнікай, павінен знайсці жывы водгук у штодзённай рабоце рэдакцыйнага калектыва.

Райком павінен памятаць, што «кадры вырашаюць усё. І ўмацаванне большэвіцкімі кадрамі газеты, большэвіцкай даламога ім, чулым адносіны да іх—ёсць важнейшы абавязак партыйнага камітэта. Відаць, дасюль гэтага ў Тураве не было.

СТРЭЛ ПА НЯБАЧНАЙ МІШЭНІ

Калі гаварыць аб ваеннай тэхніцы, то тут праблема стральбы па нябачнай мішэні вырашана даўно.

Надаючы бліслучы арыгінальнасцю і паказваючы ўзор аператыўнасці, рэдакцыя гарадской раённай газеты «Ленінскі шлях» (рэдактар т. Гольдшвайд) рашыла прымяніць і ў друку стральбу па нябачнай мішэні.

На жаль, выпадкі гэтага эксперымента атрымаліся дзволі сумныя.

А было гэта так. Работнік рэдакцыі Бумажкоў каутнуў тэлефонную ручку, выклікаў Макараўскага сельсаведа і запытаў:

— Якое там ёсць пачацтва? З вамі будзе гаварыць рэдакцыя.

Старанні сельсаведа па гэтым чарп было ў капцэлярыі. Да тэлефона падыйшоў сакратар, з якім т. Бумажкоў пачаў паступную гутарку.

ПЫТАННЕ: скажыце, калі ласка, таварыш сакратар, чаму калгас «Комінтэрн» адстае па праполцы зернавых і тэхнічных культур?

АДКАЗ: сапраўды калгас адстае. Праполата ўсяго 7,5 гектараў азімых і правых і 29 гектараў ільну. Узятая паперу 8 гектараў замест 38.

ПЫТАННЕ: чым тлумачыцца такое становішча? Ці не таму, што ў калгасе адсутнічае, мабыць, належная арганізацыя работы, дысцыпліна і інш.?

АДКАЗ: я-б не сказаў гэтага, але справа ў тым, што сабатуе само праўпенне калгаса. Між іншым павінен сказаць, што я аб калгасе «Комінтэрн» не ў курсе справы. Пагаварыце з аграходам Каткульскім, ён толькі што прышоў з гэтага калгаса.

Да тэлефона патыхотыць т. Каткульскі. Супрацоўнік рэдакцыі т. Бумажкоў задае яму тая-ж пытанні, што і сакратару сельсаведа. Апрамом адрабуе дзясні, што ў калгасе арганізаваны звонкі і якасць працы добрая. Гэта абурас Бумажкова.

— Дык чаму-ж адстае калгас, калі работа арганізавана правільна і якасць добрая?

Калі верыць Бумажкову, апрамом не змог адказаць па гэта пытанне. Ён абяцаў дадаткова паведаміць рэдакцыю аб прычынах адставання калгаса «Комінтэрн» пасля таго, як скончыцца пленум сельсаведа.

Ніякіх дадатковых інфармацый па гэтым Бумажкоў не трэба было. Ён у дэспях бліскучае ўвядзенне аб сучасным становішчы ў калгасе «Комінтэрн». Не трацячы ні адной хвіліны, ён чіпа артыкул і робіць та і «навукальны» аналіз толькі што праведзенай гутаркі:

«Для чаго мы прывялі гэтую гутарку? Для таго, каб паказаць як людзі на мясцах бываючы ў калгасе і не ўнікаючы у дэталі калгаснай работы. Як людзі толькі цікавяцца сухімі лічбамі, а аб тым, як арганізавана работа, чаму адстае калгас гэта не датычыцца».

Стыль забойчы. Граматынасць жаданая. Бумажкоў расхадзіўся не на жарты. Задзіўшы, што прычына адставання калгаса не ў сабатажы, Бумажкоў робіць калчатковы безапедыцыйны выхад:

«Справа ў калгасе «Комінтэрн» у тым, што праца на праполцы арганізавана дрэнна. Звенні вылучаны фармальна, індывідуальнай здзельшчыны няма».

Пажаўрыўшы яшчэ крыху сельсаведа пачацтва і апрамом за тое, што нім, бываючы ў калгасах, нічога там не бачаць, аўтар прапануе ўлічыць усе гэтыя ўражкі.

Калі сінтэзічна гатова. Яна сінтэзічна апрамом, стаячы потым «Бумажкоў» а звестку вылізімі дзі. рамі па-брасаць за апрамом. «Цікавіцца толькі голымі лічбамі».

На заўтра, 12 чэрвеня гуты твор вы-
ходзіць у свет. Ён надрукаван на пер-
шай старонцы газеты «Ленінскі шлях»
Рэдактар рэдакцыі:

— Які прыгожы нумар, і галоўнае
гутарка на тэлефону апэратыў-
насць. Канкрэтнасць.

На жаль, у той-жа дзень пры нашай
настрой рэдактара быў сапсаваны
аплачаны «Комінтэрн» выкінуўся спецы-
яльна карэспандэнт «Звязда» і рэ-
дактар Гольдшварц аб узорнай працы
на праполцы ў «Комінтэрні». Так-так, шмат
арганізацыі працы ў тым калгасе, мо-
дэліцы Бумажкоў так рэагавалі на
у гасці. Аказалася, у гэтым калгасе
і звыклі арганізаваны, і індывідуальная
дэдыцыя ўведзена, і спецыялі-
нашкі калгасніцы разгорнулі, і апра-
можу існу калгасе скончыў свецкі
Станоўчую карэспандэнцыю аб аргані-

зацы сёл на праполцы ў калгасе «Ко-
мінтэрні» «Звязда» надрукавала ў нумары
за 15 чэрвеня.

З рэдактарам горадскай газеты вы-
шаў канфлікт. Бумажкоў атрымаў ад рэ-
дактара вымову. Але-ж сваю памылку
рэдакцыя не выправіла. У чытачоў «Ленінскага
шляха» так і асталася дума
што ў калгасе «Комінтэрні» праца ар-
ганізацыя дрэнная.

Прыкладны прыклад выходзіць за
межы аднаго Горадскага раёна. За апош-
ні час, многія рэдакцыі дэкадунна па-
выходзіць да арганізацыі матэрыялаў
на тэлефону, а праз людзей, якія не ве-
даюць сапраўднага становача ў тым ц-
вінцы калгасе, саўгасе, прадпрыемстве.
Трэба сказаць, што друкаванне та-
тых павярхоўных тэлефонных гутарак
бець апалячэнне апэратыўнасці больша-
вядомага друку.

Інструктары раенных газет БССР у рэдакцыі «Большэвіцкі друк».

ПАЧАТАК ПЕРАБУДОВЫ

(З ДЗЁННІКА БРЫГАДЫ «БОЛЬШЭВІЦКАГА ДРУКУ»).

◆ У маі месяцы рэдакцыя нашага журналу накіравана ў рэдакцыю лезненскай раённай газеты «ЛЕНІНСКІ СЦЯГ» двух сваіх работнікаў.

◆ Таварышы прабывлі ў рэдакцыі «Ленінскага сцяга» больш двух тыдняў. Яны прымалі непасрэдны ўдзел ва ўсёй рабоце газеты — ад складання плана і правядзення масавай работы да літаратурнай апрацоўкі заметак. ◆ Брыгада журналу вучыла работнікаў «Ленінскага сцяга» лепш выпускаць газету, пашыраць яе тэматыку, рабіць прастай, даступнай масаваму чытачу мову газеты, працаваць над пісьмамі працоўных, з сельскіх раёнаў і актывам.

У мінулым нумары журналу змешчан артыкул «Пад шыльдай аб'ектыўных прычын», які паказаў рэдакцыю лезненскай газеты такой, якой яе застала брыгада журналу.

Ніжэй друкуем рад матэрыялаў, якія адбіваюць работу рэдакцыі «Ленінскага сцяга» сумесна з брыгадай журналу па паліпшэнню ўсяго зместу раённай газеты.

Пачал з людзей. Знаёмімся, што робіць кожны работнік рэдакцыі. Тав. **Горбараў** лічыцца сакратаром рэдакцыі. Фактычна функцыі сакратара не выконвае, а арганізоўвае матэрыял для газеты. Па сутнасці гэта загадчык сельскагаспадарчага аддзела. Чаму яго лічаць у рэдакцыі сакратаром — невядома.

Малады селькор-вылучэнец т. **Шуранкоў** працуе карэктарам. Ініцыятыўна і эвергічнага хлапца трымаюць толькі на праўцы карэктуры. Адразу відаць — чалавек незадаволены хлапца жывой работай у калясах, арганізоўваць матэрыял, працаваць з селькорамі. Дый праўда ў яго дрэнная, у граматыцы т. **Шуранкоў** невялікі знаўца.

Двух другіх работнікаў рэдакцыі — камуністаў **Нячаева** і **Фельдмана** — ведаюць літаратурыстамі. Гэта па ведамасці, а па справе крут абавязкаў кожнага з іх усталяваць цяжка.

Пісьмамі працоўных займаюцца ўсе па крысе і ніхто так, як належыць. Успяхоўваюць, што работа з пісьмамі калісь была даручана т. **Горбараву**. Але **Горбараў** апошні месяц южаў выязнай рэдакцыяй у сельсавеце. Хто-ж займаўся пісьмамі, калі адсутнічаў **Горбараў**? Ніхто. Алеж пад пісьмамі ўзяла мабільнага т. **Барадулькіна**. Яна падшывае пісьмы ў архіў, пасылае на рассялеванне, пасылае напамінкі, падшывае атрыманыя адказы...

Заметкі без усяго ўліку бярэ любы

работнік рэдакцыі. Складаюцца — апрацоўвае і дае ў набор, не складаюцца — накідае па пісьмо рэзалюцыю, і ў архіў. Пісьмы, заметкі параскіданы па ўсіх сталах, яны ляжаць на эстаках, на арэлах і нават на падлозе.

Падкабуйце даведкаў, хто тут за што нясе адказнасць, хто адказвае за доўгі, за падрыхтоўку тако ці іншага матэрыялу? Людзі ёсць, а істрабавальніма в каго: ніхто з работнікаў рэдакцыі не ведае, за што ён адказва.

Сіжымся разам з рэдактарам і думаем, як расставіць людзей, як размясціць абавязкі ў рэдакцыі. Афіцыйна рэдактар няма. **Горбараў** будзе загадчыкам сельскагаспадарчага аддзела. Яго справа — весці ў газету палітэкан, сям'ю, грамадскі, убожы матэрыял, жыццёвага ўсіх. Ён вывядуе план работы свайго аддзела, палітычны сувязь з селькорамі, звязваецца з аграпомалі і іншымі спецыялістамі.

Сакратаром рэдакцыі вызначаецца т. **Нячаева**. Зусім падыходзячая кандыдатура. Акуратная работніца, грамадкая начытаная. Яе абавязкі — сачыць за здачай матэрыялу па плану, здаваць матэрыял у набор, вяртаць поласці, сачыць за карэктурай. Нам таго яшчэ будзе востры аддзел пісем: прачытваць усю карэспандэнцыю, адраджаць пісьмы для аддзела «Кароткія сігналы». Астатнюю карэспандэнцыю яна дае т. **Горбараву**. Ці другім работнікам. Затэснее.

роду в 1. 1918 г. Работник мотав ра-
шук, а дельный, стал, материяль. Не-
дольна дельна апрацывана сметка, не-
адолг няўдалы запаровак «нична» не-
паняны больш нападць у газету.
Кожны работник персональна ад-
касаюць за жыцьц аднаго ім материяль.
Перш чым аддаць заметку редактору,
кожны работник панямен дна, а то тры-
разы пералісаць не ў прачее апрацу-
ю.

Читана абырдоюмче нумара. Редак-
то чытар намечаны ллан, двух чарго-
вых нумаруу. План ажырыктуува, оңуу,
далауныяца. Нарашце, план зацвер-
джан, литучка, ескычана, ачачынаецца
р. о. о. дэнь редакцыяга калект.

[illegible]

Намаллі, як трэба афармяць газету (вёрстка). Пры вёрстыцы сталі ўжываць прамыя лінейкі, замяст розных дэкара- тыўных завітушак. Выгляд газеты ў 1911 г. стаў мякка дэспічным.

І ўтарылі ў РК КП(б)Б з інструктара-
мі. Дагаварыліся, каб у кожны нумар
яны давалі матэрыял на партыйныя тэ-
мы. Тут-жа разам з імі апрацавалі ма-
тэрыял з партыйнага жыцця, паказ-
валі ім, які трэба асвятляць, такія пы-
танні і па якіх пытаннях партыйнае
судовае ідэя трэба ісці. Інструктары
сваё абяцанне выконваюць. У кожным
нумары даецца адзедз «Па партыйныя
тэмы». Змяшчаецца матэрыял аб яе-
лі партызанскай, аб «партыйнай тэ-
мацы», аб драбне са спачувальнымі і
іні.

— Хто іхавіць матарыял аб слёбе?
— Хто іхавіць падборку аб пизыцы?
Чаму ўсе замерылі з адзінага аб па-
зыцы падобны адна да адной? Хто апра-
цаваў?

Знаходження рівняння і атрибуція

5. Выязджалі ў Крыжыўскі і Веляшкўскія сельсоветы. Азнаёміліся з работай насценгазет калгасаў. Многа выявілі неахайнасцей, памылак. Натрыкнулі ў калгасе «Новае жыццё» ў насценгазце была змяшчана асулацкая карыкатура. У калгасе «Асабіяхім» былі дзве рэдакцыі. Выбраная — нічога не рабіла, а нявыбраная, вучыў, выпускала газету.

Склікалі на сельсоветах нарады членаў рэдакцый насценгазет і на кантрэпных прыкладах паказалі, як не трэба і як трэба выпускаць насценгазет.

Насая гэтых нарад на дагаворнасці з рэдакцыяй склікалі актыў сельжорав. З'явілася 15 чалавек. Абмеркавалі адно пытанне: аб стварэнні пры рэдакцыі інстытута вышэйшых інструктароў-сацнамеснікаў і іх задачы. Народа прайшла вельмі актыўна. Выступілі ўсе ўдзельнікі нарады, даўшы згоду працаваць вышэйшымі інструктарамі. Абяцалі працаваць над сабою, даламачы рэдакцыю паладзіць работу насценгазет і работу з сельжорамі, патрабавалі, каб і рэдакцыя працавала з імі, выходзіла з іх сур'ёзных кваліфікаваных аўтароў, штодзённа звязвалася з імі, прыцягала да актыўнай работы ў рэдакцыі. Рэдакцыя абяцала ўсе патрабаванні сваіх інструктароў-сацнамеснікаў выкананы, запрашаць іх на некалькі дзён для практычнай вучобы ў рэдакцыю.

Не практыкуе рэдакцыя «Ленінскага сцяга» нарад чытачоў. Каб зрабіць пачатак і ў гэтай справе, склікаем пры рэдакцыі невялічкую нараду чытачоў з рэдакцыяй актыва. З'явіліся начальнік міліцыі, атрадны, закладчык райана, закладчык універсітэта, настаўнікі і інш. Многа рэдакцыя дала гэта нарада. Тава-

рышчы прапанаваў часцей склікаць пры рэдакцыі нарады спецыялістаў па розных пытаннях, указалі, што трэба ўсё больш расшыраць тэматыку газеты. Рэдакцыя атрадам указаву, што ў райне ёсць старая метэаралогічная станцыя, але рэдакцыя ні адной заўвагі не прысвятіла ёй, як быццам яе няма. А колькі такіх цікавых пытанняў лігія ўпусціла газета. Вырашана часцей склікаць такія нарады і нарады спецыялістаў і работнікаў асобных галіп гаспадары. Прыцягнуць спецыялістаў, каб яны давалі папулярныя аргументы па розных пытаннях.

6. Порад ад'ездам з Лёзны сумесна з работнікамі рэдакцыі выпрацавалі месячны план работы рэдакцыі. Намецілі рад новых пытанняў, якія трэба ўзяць на старонках газеты.

Сакратар РК КП(б)Б Стронгін запраціў брыгаду і ўсіх работнікаў да сябе ў райком. Брыгада распавяла, якое сновітча рэдакцыі, што зроблена, ахарактарызаваў кожнага работніка. Агульны вывад — рэдакцыя і пры гэтым «скажам» можа выпускаць добрую газету. Трэба толькі ліквідаваць выяўленыя недахопы, знішчыць расхлібанасць, якая раней была ў рэдакцыі.

Выступілі работнікі рэдакцыі, абавязваліся шырока скарыстаць поўнат работы брыгады.

Потым выступіў т. Стронгін, які намяціў рад мерапрыемстваў для палепшэння работы рэдакцыі, у прыватнасці абяцаў на матчымасці не адрываць на іншыя работы рэдактара газеты т. Міячкова, чаго дагэтуль не прытрымліваліся.

Гутаркай у РК КП(б)Б закончыла брыгада сваю работу ў Лёзненскім раёне.

М. САКАЛОУСКІ, Юр. БЕЛЬКО.

СТРОНГІН — другі сакратар Лёзненскага РК КП(б)Б

Газета стала жывей

Многія рэдактары газет, у тым ліку і рэдактар нашага «Ленінскага сцяга» скарыстаюцца, што цяжка расшыраць тэматыку, бо не хапае месца: трэба асвятляць ход распадарча-палітычных кампаній. Наколькі гэта не ўдрунтавана, паказала брыгада журнала «Большэвіц-

кі друк», якая працавала ў рэдакцыі нашай газеты больш двух тыдняў. Пры гэтым жа фармаце і перыядычнасці газеты яна дабілася расшырэння тэматыкі, узяла некаторыя новыя пытанні. Расшырэнне тэматыкі ніколі не пашко-

дзіла і асвятленню ходу кампаніі (сяўба, падпіска на газету і інш.).

Асабліва многа ўвагі брыгада звярнула на асвятленне пытанняў партыйнага жыцця на старонках раённай газеты «Ленінскі сцяг». Праўда, зрэдку і раней асвятляліся гэтыя пытанні. Але рэдкія карэспандэнцыі аб партыйным будаўніцтве нічым не адрозніваліся ад іншых карэспандэнцый, змешчаных у газеце. Там больш гаварылася аб гаспадарчых справах калгаса ці ўстановы, чым аб партыйным жыцці.

Брыгада паказала, як трэба паводзіць матэрыялы на партыйныя тэмы. У кожным нумары змяшчаліся карэспандэнцыі па розных пытаннях партыйнага жыцця: аб якасці партыйнай вучобы, партыйных сходах, «партыйнай гаспадарцы», аб рабоце са спачувачымі і інш.

Уведзены новыя рубрыкі ў газеце як «Хроніка», «па раёну», «здарэнні», «на тэмы дня». Жывыя карэспандэнцыі з'явіліся на старонках газеты на пытаннях культурнага будаўніцтва, аб

знатных людзей раёна. Лепшай стала вёрстка газет, больш свежымі і жалітычна заостранымі сталі шпакі і загалюкі.

Брыгада прымала ўдзел у правядзеннях на селісоветах нарадах селькораў. Асабліва каштоўным, я лічу, з'яўляецца тое, што на ініцыятыве брыгады створан інстытут няінтатных інструктараў раённай газеты—соцнамеснікаў. Гэта актыўны, з якім трэба працаваць, і трэба выхоўваць і праз які можна наладзіць масавую работу сярод селькораў.

Лепшым вывадам аб рэзультатах работы брыгады журнала «Большевіцкі друк» з'яўляюцца заявы работнікаў рэдакцыі «Ленінскага сцяга» аб тым, што яна аказала вялікую дапамогу і навучыла іх, як трэба працаваць.

Пажадана, каб «Большевіцкі друк» часцей практыкаваў такія выезды і праз некаторы час прыслаў снайго работніка для праверкі, яд ажыццяўляюцца раённай газетай прапановы брыгады.

Я. МІНЧУКОЎ—адказны рэдактар газеты «Ленінскі сцяг»

Аўладаем тэхнікай сваёй справы

Распыранне тэматыкі, падлішэнне літаратурнага і тэхнічнага афармлення газеты, павышэнне якасці работы з селькораў—гэты важны і адказны пытанні перабудовы раённай газеты. Без

гэтых мерапрыемстваў немагчыма зрабіць газету баявой, апэратыўнай, цікавай.

Раённая газета павінна адлюстроўваць цікавае і прыгожае жыццё працоўных нашай краіны, жыццё свайго раёна, выхоўваць працоўныя масы на прыкладах вялікай барадбы за пабудову социалізма, якую вядуць рабочыя і калгаснік пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна.

18

Паўстае такое пытанне: як жа наша газета «Ленінскі сцяг» спраўляецца з

ускладзенымі на яе задачамі? Тут трэба проста сказаць, што далёка не дастаткова. Традыцыйна камп'ютарны гужасць тэматыкі, недастатковая работа над стылем, слабая сувязь з селькорамі—гэтыя рэчы трэба прылічыць да негатыўнага нашай газеты.

Перабудоўваць газету ў аднаведнасці з гучнымі патрабаваннямі, гэта значыць у першую чаргу павышаць кваліфікацыю газетных работнікаў, выхоўваць іх у палітычных і культурных адносінах, расціць і выхоўваць аўтароў з ліку лепшых ударнікаў-селькораў. Гэта справа залежыць цалкам ад самога рэдактара, яго ўмення арганізаваць работу і вучобу работнікаў рэдакцыі і селькораў. У гэтым я добра ўпэўніўся ў часе двухтыднёвага прабывання ў нашай рэдакцыі брыгады журнала «Большевіцкі друк», якая дапамагла нам пачаць перабудову газеты.

Цельга сказаць, што ралей я не браў.

са за підготовку, за ажыўленне газеты браўся, але неяк усё не выходзіла. То ў мяне не хапала часу на арганізацыю вучобы ў рэдакцыі, то работнікаў не хапала. Трэба аддаць спрыяльнасць з боку журналу: з яго дапамогай пры падтрымцы старога складу работнікаў рэдакцыі ў мяне значнашэ і час та перыядычнае сесыматычнае вучоба ў рэдакцыі і ў газеце злучылася месца для новых штахцінаў, якіх раней мы не аслалі і.

Вялікай мудрасці на гэта не патрабавалася. Патрабавалася толькі жаданне і чынамасць.

У работу рэдакцыі мы ўвялі строгую дысцыпліну. Работнікаў рэдакцыі перастанавілі ў адпаведнасці з іх палітычным развіццём і літаратурнай граматычнасцю, праводзілі большыя патрабаванні да кожнага як на лініі арганізацыі літаратурнай апрацоўкі матэрыялаў, так і на лініі вучобы.

На кароткіх штодзённых лютучках у рэдакцыі мы абмяркоўваем планы нумараў газет і нумары выданняў газет, прытрымліваем нашы прамых і памылкі, старомся іх не дапускаць у далейшым. Гэты і д вучобы і работы адобран усёмі работнікамі нашай рэдакцыі, і мы яго ўвядзлі ў сістэму. Апрача гэтага адзін раз у дзень мы займаемся прыкладна 2 гадзіны на дыскусійнае зношэнне і склада вучэння аб ролі і задачах большавіцкага друку. Мы ўвядлі ў газеце аддзел партызанскай і культурнага будаўніцтва, мові і х. Хоць яныць аэрыячымся і гэтых аддзелаў матэрыялаў патрабуе

яшчэ многа лепшага, але-ж бясспрэчным застаецца той факт, што газета пачала выходзіць за рамкі вузкаампанейскай работы, пачала становіцца больш цікавай, чытабельнай. Гэта заўважылі нашы чытацкі і наведальнікі. Барацьба за большавіцкія каштасы, заможнае і культурнае каштае жывіць высунула выдатную колькасць удзельнікаў горай. Нам яшчэ не ўдзецца ў прыгожай літаратурнай форме паказваць гэтых людзей у нашай газеце, але-ж за гэту справу мы ўзяліся і стараемся ў кожным нумары паказваць хоць па аднаму такому чалавеку. Вялікія запатрабаванні мы прад'явілі к самім сабе ў сэнсе аўладання тэхнічнай газетнай мовы, без чаго нельга ажыўіць газету. Каб даць найлепшую працу, нашы работнікі пачалі ўжо пераходзіць перанісваць сваю работу на 2—3 іразы.

У нас слаба была пастаўлена работа з пісьмамі селькораў, і гэта адбілася на рабоце газеты. Цяпер мы справу з пісьмамі значна палепшылі: ліквідавалі залежны пісем у рэдакцыі, прыдатвалі да справы раскладання донісцу 17 чалавек вясннатных нашых інструктараў, далі большае месца ў газеце для селькораскіх пісем, дабіваемся хуткіх і дзейсных адказаў на кожнае пісьмо.

Адным з нашых практычных дапамог атрымала «Большавіцкі друк», усё нашы работнікі сталі больш думаць аб нашых пытаннях, пачалі больш працаваць на сабой, апрача таго больш праявы карэспандэнцыі селькораў, сур'ёзнай узяццю за арганізацыю тэхнічнай газетнай справы.

М. Е. НЯЧАЕВА—сакратар рэдакцыі газеты «Ленінскі спяг».

Аказана вялікая дапамога

Працую ў рэдакцыі газеты «Ленінскі спяг» усяго чатыры месяцы. Нікелі раней на газетнай рабоце не была, спецыяльнай падрыхтоўкі не маю.

Але, пачаўшы працаваць у газеце, я палюбіла гэту справу. Дрэнна толькі тое, што

рэдакцыя не наладзіла тэхнічнай вучобы, не вучыць сваіх работнікаў, як лепш рабіць газету. Таму і працаваць вельмі цяжка.

Пералом у гэтым напрамку зроблен брыгадай журналу «Большавіцкі друк». На жаль, брыгада была ў нас усяго два тыдні. Але і за гэты кароткі тэрмін яна зрабіла вельмі многа. Працягла некалькі заняткаў з работнікамі рэдакцыі на тэмы: «як трэба працаваць на

зметкай», «шапкі і загалоўкі ў газеце» і інш.

Брыгада ўвела разбор на рэдакцыйных нарадах выпушчаных нумароў газеты, што раней у нас не прымянялася (рэдакцыйных наряд у нас раней наогул не было). Гэта таксама для нас вучэба, бо, выкрываючы недахопы выпушчаных нумароў, мы вучымся як трэба працаваць, каб не паўтараць гэтых памылак.

За час прабывання ў рэдакцыі работніцы журналу «Большэвіцкі друк» кожны дзень на канкрэтных прыкладах паказвалі нам, як трэба працаваць з пэўным, як трэба апрацоўваць карэспандэнцыю і ў якой форме яе падаваць.

У рэзультате работы брыгады газе-

та наша стала значна лепшай і па зместу і па афармленню. Самым-жа каштоўным рэзультатам работы брыгады з'яўляецца тое, што мы ўсе сталі адчуваць, што мы працуем над сабой, мы працуем над тым матэрыялам, які ідзе ў набор. Я асабіста больш зараз працую над зметкай, чым раней, больш працую над павышэннем сваіх тэхнічных і палітычных ведаў.

Брыгада дапамагла нам правільна расставіць сілы. Я раней не мела пэўнай напружанасці, часамі не ведала, што рабіць. Зараз я прызначана сакратаром рэдакцыі і, скарыстаўшы вопыт і дапамогу брыгады «Большэвіцкага друку», пераключаюся з гонарам апрацоўваць сваё назначэнне.

Міх. ШУРАНКОЎ—інструктар па рабоце з рабочымі.

Поспехі трэба замацаваць

Брыгада журналу «Большэвіцкі друк» унесла многа новага ў работу нашай газеты.

Возьмем хоцьбы «лятучкі» для крытыкі кожнага выпушчанага нумара. Калі была праведзена першая рэдакцыйная лятучка, мы

ўбачылі, наколькі гэта чарнапраметна і памагала ў барацьбе за павышэнне газеты.

Але ўсе таварышы выступалі, крытыкавалі асобныя матэрыялы. І тым таварышам, якія здалі ў газету дрэнна апрацаваны матэрыял, няўдалую «шапку», загалоўак, прышлося чырванець. Але гэта панё на карысць: усе таварышы адчулі большую адказнасць за сваю работу, сталі працягваць да сябе большыя патрабаванні.

Прыклад магучы ўзяць з сябе. Раней

бывала, над зметкай працуюць падручкі раз-два і гатова. Загалоўак не дае. Ёсць-жа і тады, рэдактар, ён пачынае і загалоўак дае. Так і палатані ў нашай газеце зметкі неапрацаваныя, напісаныя каравай, пратакольнай мовай.

Добра зрабілі таварышы з «Большэвіцкага друку», што паказалі нам, як трэба арганізоўваць вучэбу ў рэдакцыі. У прысутнасці брыгады журналу мы правялі два разы тэарэтычныя заняткі. Таварышы загалом выхаваліся да заняткаў, чыталі адпаведную літаратуру, перыводзілі характэрныя прыклады з камплекта нашай газеты. Заняткі прайшлі жыва і цікава.

Адно толькі непакоіць мяне: вось пачалі таварышы з «Большэвіцкага друку». Як-бы ўсё тое новае, што ўвядзена ў нашай рэдакцыі, не асталася толькі прыкметным успамітам.

Таму галоўная задача кіраўніцтва рэдакцыі — замацаваць першыя поспехі ў нашай рабоце, дасягнутыя з дапамогай брыгады.

ЧАМУ ў „Калгаснік Любаньшчыны“ НЕ ПІШУЦЬ СЕЛЬКОРЫ

* * *

Е. ВАЛЬФСОН.

* * *

— Скажыце, калі ласка, як прайсці ў рэдакцыю раённай газеты? — з такім пытаннем звярнуўся аўтар гэтых радкоў да прахожага на вуліцы мястэчка Любань.

На твары прахожага з'явіўся выраз крайняга здзіўлення:

— «Вы хочаце паласці ў рэдакцыю? Рызыкаўнае прадпрыемства! Але, калі вы добры спартсмен — прапрабуйце»...

А быў здзіўлены гэтым таямнічым папярэджаннем і пашоў ва ўказаным кірунку.

Вось і будынак рэдакцыі газеты «Калгаснік Любаньшчыны». Усходжу на ганак і... прымальваюся паміж дошчакі. Адна дошка нейкім чынам паднялася і моцна б'е мяне па галаве.

Пакуль збілітэжаны я вылажу з пасткі, ля ганка збіраецца натоўп. На ўсяму відаць, што для жыхароў мястэчка ларэані на рэдакцыйным ганку сталі настаянным відарышчам з моцным адчуваннем.

Адзіны падшоў да мяне і пачаў падбадзёрваць:

Не бядуйце, таварыш! Не вы — першы, не вы — апошні. На гэтым праклятым ганку штодня чалавек тры-чатыры церпяць парушэнне. Учора адна жанчына з малым дзіцём прабавала паласці ў рэдакцыю і таксама правалілася.

Я прывеў у парадак памяты свой гарнітур, выслухаў яшчэ некалькі падобных рэторый і адчыніў дзверы.

Рэдакцыя раённай газеты... Не, не падобна на рэдакцыю тое, што перадата ла перад маімі вачыма!

Завалася, што ў гэтым цесным пакобічку людзі спаборніваюць на тое, хто каго перакрычыць. Накурана так, што сілуэты людзей ледзь відаць...

Не следзячы на позні час, работнікі

рэдакцыі з запалам, вартым лепшага прымянення, займаюцца расказваннем анекдотаў.

У пакоі працуюць сем работнікаў рэдакцыі: сакратар т. Касцюковец, загадчык сельскагаспадарчым аддзелам т. Курганскі, інструктар т. Плянто, ра-

хункі адд. — ён жа фактычна загадчык аддзелам ісэм — т. Кацнельсон і тры практыканты-студэнты Магілёўскага газетнага тэхнікума тт. Дубоўскі, Несцераў і Рабая.

Можна сабе ўявіць умовы работы супрацоўнікаў любаньскай газеты!

І адастар т. Зайцаў прышоў роўна ў 12 гадзін. Закурыў пайросу, зазірнуў к работнікам рэдакцыі і, не сказаўшы ні слова, пашоў у райком партыі.

Гутарым з работнікам рэдакцыі аб культуры ў раёне і ў самой рэдакцыі.

Паход за культуру мы пачалі, змясцілі калісь некалькі заметак, потым неяк закінулі гэту справу, — гаворыць тав. Касцюковец.

На камплекту ўстанаўляем, што ў «Калгасніку Любаньшчыны» сапраўды ў студзені было змешчана некалькі заметак аб культпаходзе ў калгасах. Знайшлі заметку з калгаса «Першае жніўня», у якой расказвалася, што калгаснікі прыводзяць у парадак свае хаты, рэгулярна мыюць шадлогу, будуюць лазню, чытаюць мастацкую літаратуру.

Былі падобныя заметкі і з іншых калгасаў. Адтуваецца, што перадавыя калгасы раёна з поспехам вядуць культпаход. Але рэдакцыя хутка забыла пра культпаход. Іно і зразумела, як можа рэдакцыя сур'ёзна ацітваць за культуру, калі яна сама паказвае прыклад пофнага бескультур'я?

Амаль ніхто з работнікаў рэдакцыі не чытае мастацкай літаратуры. Не ўсе

работнікі нават газеты ўважліва прачытаюць.

Тав. Плянто лічыцца ў рэдакцыі інструктарам, але у калгасы выязджае вельмі рэдка. У 10 гадзін раніцы ён прыходзіць у рэдакцыю, сядзіць за стол, закурвае і пачынае іграць у шахматы з кх-небудзь з супрацоўнікаў. Ігра цыгвенца 2—3 гадзіны. У поўдзень Плянто пакіроўваецца абедзе і больш ўжо ў рэдакцыю не вяртаецца. Ёсць тыпавы «рабочы» дзень інструктара Плянто.

Цэнтральныя газеты Плянто чытае толькі ў выключных выпадках, не гаворачы ўжо пра мастацкую літаратуру.

Аб тым, як арганізавана праца ў рэдакцыі, ярка гаворыць і такі факт: 23 мая Плянто атрымаў ад рэдактара заданне іхехаць у гэты-ж дзень у вёску «Згале». Набыло 23, 24, 25, 26 мая, а Плянто ўсё яшчэ не выехаў. Кожную раніцу, увайшоўшы ў рэдакцыю, ён папярэджвае:

— «Ну, сёння ўжо выеду ў вёску».

Трэба спыніцца і на работніку рэдакцыі тав. Кадзельсону. На штату ён лічыцца рахункаводам, але адначасова з'яўляецца загадчы-

кам гаспадаркі і аддзела пісем рабочых і калгаснікаў.

Што-ж гэта за работнік? Гэта зусім адсталы чалавек і палітычна і культурна. Газет ён зусім не чытае. Не ведае нават такіх кніг з мастацкай літаратуры, як «Поднятая целина» Шолохава і «Тытва» Коласа.

У рэдакцыі ніхто не цікавіцца гэтым работнікам. Гіхто не гутарыць з ім аб яго рабоце, не раіць яму што чытаць, не спрацаваць над сабой.

Накуль рэдактар знаходзіцца ў райкоме, работнікі рэдакцыі не ведаюць, за што ўзяцца. Расказваць алейдаты абрыд

лі, у шахматы наўдзіся, усе адзіныя мастацкія за апошні тыдзень гаварылі абгавораны. Чым заняцца? Плана работы ў рэдакцыі няма.

Знаю ўсіх работнікаў рэдакцыі і іхнюю гутарку. Пытаюся ў таварышчэ, як жывуць, як адначываюць, што робяць у вясковым цэнтры.

Таварышы скардзіцца на адсутнасць у мястэчку ўсякай культурнай работы. Дом культуры працуе дрэнна, у чытальні беспарадак. Зусім пазавідную анёнку атрымлівае санітарны стан мястэчка: тратуары палажаны, паўныя іх азі вуліцы...

— Чаму-ж газета не пійма аб усім гэтым? Чаму-ж вы не падганяеце рэдакцыю ўстаноў, не ўказваеце, што трэба рабіць?

Маўчаць работнікі «Калгасніка Любаньшчыны». Потым чуюцца няёмкія голас:

— Не ліпнуць нам аб усім гэтым. Не было заматак на гэтых пытаннях...

Газета жыве выключна самацёчным матэрыялам. Тут нават не ведаюць, што на тое і работнікі рэдакцыі існуюць, каб арганізаваць матрэбны матэрыял, пакіроўваць увагу сельгораў на

важнейшыя пытанні палітычнага, гаспадарчага і культурнага жыцця раёна.

Сёння абавязкі работніцы любаньскай газеты ўяўляюцца так: сядзець у рэдакцыі і чакаць; прынеслі сельгораўскія заметкі—апрацаваць іх крыху і ў набор.

Але селькоры рэдка ліпнуць у «Калгаснік Любаньшчыны». Вось цыфры: за першыя п'яць месяцаў гэтага года рэдакцыя атрымала 738 пісем.

У часе сяўбы бывалі дні, у якія атрымлівалі па 5—6 пісем, гэта выключная радкасць! А звымайца у дзень прыходзіць 2—3 пісьмы.

Чаму селькоры не ліпнуць у любаньскую газету? Таму, што рэдакцыя не выдзе амаль ніякай работы з селькорамі, не вучыць іх, не выходзіць з сельгораў аутароў. Таму, што работа і над той невялікай колькасцю пісем, што

редакція атриміває, настаўлена над звычай агідна.

Атрыманыя пісьмы адразу панадаюць тав. Кацнельсону. Ён іх рэгіструе і перадае загадчыку сельскагаспадарчым аддзелам Курчанскаму. Частку пісем Курчанскі раішае змясціць у газету, а астатнія варочае Кацнельсону, наклаўшы на іх паштатныя маркі і запісваючы «да друку не падыходзіць».

Рэдактар т. Зайцаў почытае пісем, не заглядае ў архіў, не сочыць за дзеяснасцю пісем. Большасць пісем, змяшчаных у газеце, не атрымалі ніякага абслугоўвання.

Рэдактар і работнікі редакцыі сваімі безадказнымі адносінамі да сараці, сваім некажаннем працаваць па-большэвскаму давалі газету да таго, што з ёй амаль ніхто з раённых арганізацый не лічыцца.

Характэрны факт. Я пацікавіўся, якія зеры прымаюць раённыя арганізацыі на дасланыя з редакцыі заметкі. Аказалася, што редакцыя зусім не турбуе раёныя ўстановы расследаваннем заметак. З першых пяці месяцаў 1935 года рэдакцыя выслала ў райва для расследавання толькі дзве заметкі і ў райана—тры заметкі. У другія ўстановы пісем не напастае.

Чаму так атрымалася, няцямнае аб'ясненне: мы бліжэйшым лічым сябе неметамі і ботні рэдакцыі любаньскай газеты. Рэдактар газеты аднаў пратрымліваецца такога «мудрага» вяртання.

— Не чапай другіх, і цябе не чапнуць.

І гэтым таўчычыца і тое, што гэтая газета старанна з'яўляецца сабой крытыкай работы раённых арганізацый, і тое, што редакцыя не пасылае ў раённыя ўстановы допісаў для расследавання. На што, моў, дакучаць раённым установам, ці не лепш жыць з імі ў ладу на-добрауседек?

Але ўстае пытанне: што-ж редакцыя робіць з допісамі прабсолькораў, якія ў газеце не змяшчаны і патрабуюць расследавання. Можна гэтыя допісы расследуюцца работнікамі редакцыі? Нічога падобнага. У редакцыі любаньскай газеты з такімі допісамі паступаюць больш проста—кладуць іх у архіў з рэзалюцыямі «да друку не падыходзіць».

— На што вам пасылаць пісьмы на расследаванне?—запытае рэдактар К. Зайцаў. Шкай селькор сам дабіваецца рэзалюцыі. Мы паслалі селькорам пісьмо і ўказаннем, каб яны самі дабіваліся рэзалюцыі на свае сігналы.

Да гэтага запытавання Зайцава паўрадзі трэба што-небудзь дадаваць.

Запыталі мы ў архіў некарыстаных юпістаў, прысланых у «Калгаснік Любаньшчыны». Ад пачатку года сюды трапілі больш 250 пісем. Што гэта за пісьмы?

У архіве знаходзіцца пісьмо селькора т. Маргуша з калгаса «Серп і молат». Селькор пісаў аб тым, што ў калгасе бескаарэна арудуюць класава-варожыя элементы, адсутнічае варта і т. д. Рэзалюцыя—«У архіў, да друку не падыходзіць».

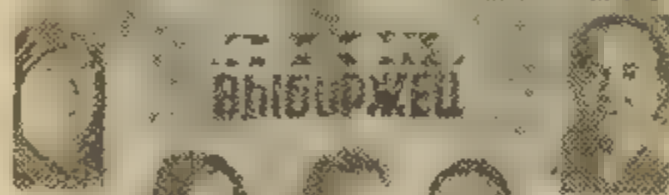
Праз некаторы час у калгасе «Серп і молат» здарыўся пажар. Бяду можа было-б палітрэдацыі, калі-б рэдакцыя дала ход заметцы селькора Маргуша.

Такіх важных заметак з рэзалюцыямі «да друку не падыходзіць» мы палічылі ў архіве дзесяці.

Вось чаму редакцыя «Калгасніка Любаньшчыны» атрымлівае ў дзень толькі 2—3 пісьмы, вось чаму селькоры не хочуць пісаць у раённую газету.

Любаньскі райком партыі павінен сур'ёзна заняцца сваім друкаваным органам.

ВЫБІРЖЕЦ

ПЛАН І РЭЧА ІСНАСЦЬ

★ ★ ★

А. МАТУСЕВІЧ.

★ ★ ★

На трыццях былой жапыльскай палітадзельскай газеты «За большавіцкі калгасы» тав. Шэўчэня—сёння адказны рэдактар ветрыцкай раённай газеты «Сталінец», прыступіўшы да работы ў новым раёне, склаў тэматычны план важнейшых масавых мерапрыемстваў газеты. План быў абмяркоўваў і падверджан райкомам КіСББ.

Справа каштоўная. Мець пэўны тэматычны план важнейшых мерапрыемстваў газеты, у якім прадугледжваецца не толькі калі, але і хто праводзіць тую ці іншую работу—справа неабходная. Але каштоўнасць усякага найшырэйшага плана адраджаецца яго канкрэтным выкананнем. І вось тут, у гэтай галіне, у рэдакцыі ветрыцкай газеты атрымалася не зусім гладка.

24 важнейшыя мерапрыемствы намечала ў сваім плане рэдакцыя. І ўсё гэта «на час весняной сяўбы». Сярод гэтых мерапрыемстваў: палітлі селькоры, конюхаў, вечары сейбітаў, сустрэчы двух парторгаў, вечары тых спаборнічаючых калгасаў і т. д. і т. п. Усім тэматычным плане рэдакцыя надбачыла яшчэ нараду ўпершыню выбраных членаў сельсоветаў, райкі калгасніц-ударніц у дзіцячых яслі, сустрэчу двух жылёлагадоўчых брыгад, нараду на імяту ўдартніц калгаса імя Молатава. Рэдакцыя меркавала правесці гутаркі рэдакцыі з парторгамі калгасаў і паказаць расстаноўку комсамольскіх сіл у калгасе ў часе сяўбы.

І так план будучай масавай работы газеты складзён. У асобных яго пунктах указана, пад якімі доўжымі навіна праводзіцца тое ці іншае мерапрыемства. У двух месцах нават зроблена заўвага адносна літаратуры, якую пажадана прачытаць да правядзення данага мерапрыемства.

Але ў плане адзін істотны недахоп: у ім не відаць, хто з чатырох паяўных работнікаў рэдакцыі праводзіць вызначаную ў плане работу. І галоўнае—не відаць, калі праводзіцца вызначанае мера-

прыемства: у які ці ў чэрвені, увесну ці пачатку восень.

Асабным сваё мерапрыемства газета ўсё-ж пазнала, але і правіла не пры тых высокіх якасных паказальніках і ўвазе да правядзімай работы, як-бы гэта можна было зрабіць ва ўмовах Ветрыцкага раёна.

На плане рэдакцыі надбачылася правядзенне ў сельсоветах злётаў і палітдзёна сельсра. Пачалі практычна ажыццяўляць гэта мерапрыемства. У Бабініцка сельсовет накіроўваецца інструктар газеты тав. Казлоў. Яго як палежыць не інструктаваў. Тав. Казлоў выехаў у калгас «Правда» і, не правёўшы ніякай падрыхтоўкі, пачаў чакаць яўкі селькораў на злёт. Селькоры, многія з якіх пават не ведалі аб гэтым мерапрыемстве рэдакцыі, не з'явіліся. І тав. Казлоў вымупан быў абмежаванца пачаў рэдакцыі калгаснай наценгазеты, на якой абмеркавалі адозву III усебеларускага з'езда рабселькораў.

Палітдзёны селькораў Нацкага сельсовета праводзіў намеснік адказнага рэдактара тав. Адаць. На злёце прапрацавалі адозву III усебеларускага з'езда рабселькораў, правялі гутарку аб выпуску і афармленні наценных газет. Але і тут на злёце прысутнічала толькі... 20 чалавек.

Трэцяе мерапрыемства, якое праводзіла газета.—злёт конюхаў Бабініцкага сельсовета. На жаль, і гэта ініцыятыўнае мерапрыемства было праведзена без шырокага ўдзелу мас і не стала агульнагадзёным для калгаснікаў усяго раёна.

— Тав. Казлоў змазаў гэты злёт,—прызнаюцца рэдактар газеты тав. Шэўчэня і яго намеснік тав. Адаць.

Значна лепш удалося рэдакцыі чацвертае мерапрыемства—вечар сейбітаў калгаса імя Мяснікі, Бабініцкага сельсовета. Для правядзення гэтага вечара ў калгас выехалі два работнікі рэдакцыі: тав. Бураў і тав. Казлоў, і з імі фатограф які арганізаваў фотаздымкі лепшых сейбітаў і інструктароў для раённай дошкі гонару. Правядзеннем гэтага

годня редакцыя можа па ўвазе тых матчы калгасам раёна ў выяўленні лепшых сёбітаў і інспектароў па якасці метады работы якіх можна было-б пакамаандаваць усім калгаснікам раёна.

Для падрыхтоўкі вечара работнікі рэдакцыі выехалі ў калгас за чатыры дні наперад і правілі адпаведную работу ў брыгадах. На вечары прысутнічала 30 чалавек, сярод іх 20 сёбітаў і інспектароў па якасці. Стары сёбіт калгаса тав. Рыгор Мураўёў выступіў са сваімі прызнаннямі аб паліпшэнні якасці свайго ідзіння. Ён расказаў аб сваім вопыце сцэбы трыма пальцамі, сшыўся на значэнні правільнага ляжэння поля. Аб сёбыне Мураўёў Рыгора потым расказала раённая газета, змясціўшы яго выступленне на вечары. І вось паказальна: ў нумары друк калгаса імя Мязешкі і абавязна ў брыгадных наццэнгазетах аб гэтым выступленні лепшага сёбіта калгаса ве панесалі ні слова. А хто-ж, як не нізавы друк абавязан быў пасулярызавать гэты выдатны ў калгасе вечар сёбітаў і інспектароў якасці. Ужо ў гэтым невялічкім, але яркім факце сказана неадзінадушная ацэнка якасці выданняўных на месца работнікаў, якія абавязаны былі мабілізаваць па правядзенне такога важнага мерапрыемства ўсю грамадскасць, усіх селькораў, увесці іх у друк калгаса.

«Бучыцца працаваць у камуніста Локшына»—такі такім агулаўкам быў змешчаны ў № 17 раённай газеты матэрыял аб рабоце камуніста—старшыні сельсавета. Але, в шалікам жалю і тут не абмыслена без промаху. Намеснік адказнага рэдактара тав. Адаў, які арганізавваў гэты матэрыял, аднёсся да справы павархоўна, ён не даглядаў істотных ведахонаў у рабоце тав. Локшына, які ўрэшце даваў сельсавет да чорнай дошкі. І ў выліку ў № 20 газета змешчала істотны чытачам расцлумачэнне: «Аб памылках канцай газеты».

У тыматэрыялі істотна рэдакцыя «Сталінец» прапачала правядзенне рэдакцыйнай работы дзіцячых жлоў. Гэта мерапрыемства рэдакцыя ішчала. Зараз прапачыла ажыццяўляюцца ўстаноўлены рэдакцыя адносна паліпшэння догляду дзіцяў. Але зноў-жа, раз выступіўшы на пытанню жлоў, газета больш не жарочаецца да іх.

В краевіка ветрытская раённая газета распачала паход за асваенне калгасніцкай мастацкай літаратуры. Падрукаваўшы заметку аб значэнні паходу і змясціўшы спіс буйнейшых твораў нашых савецкіх пісьменнікаў, якія райштаб прапачваў ішчытаць кожнаму калгасніку, газета заклікала сваіх чытачоў ўключыцца ў гэты паход. У чарговым нумары была падрукавана невялікая рэцэнзія на аповесць Міхася Лынікова «На чыгжонных лядах». І на гэтым літаратурным паходзе скончыўся.

У галіцы краевіка рэдакцыя павялічала сваіх чытачоў аб тым, што згодна пастанавы РК КП(б)Б у раёне ствараецца «Кніга гонару», у якую будучыя апагніца знатныя людзі раёна.

Рэдакцыя газеты абяцала:

«Пасля занясення ў кнігу гонару рэдакцыя газеты «Сталінец» будзе выязджаць на месца, фатаграфавать занесенных, паказваць вопыт іх работы на старонках газеты».

Ішходзіць май, пачаўся чэрвень, чытыч у ішчэе зшытаць у рэдакцыі:

Калі-ж, нарэшце, пачнецца паказ на старонках раённай газеты лепшых людзей раёна, дзе апісанне іх вопыту?

Ва ўсім гэтым, як змяілі ў гутарцы самі работнікі, «недавыкаланні» намечаных раней мерапрыемстваў вінаваты, безумоўна, сама рэдакцыя, яе метады работы. Пры паліпшэнні чатырох работнікаў рэдакцыя магла зрабіць значна больш. Вазьміце, напрыклад, такіх мерапрыемстваў з таго-ж пачына, як нарада маладых членаў сельсаветаў, упершыню выбраваных, або сустрача двух спарбнічаючых сельсаветаў ці, урэшце, агляд фінансавай работы секцыі сельсаветаў.

Ікое вялікае поле ішчытывы адарывалася тут перад рэдакцыяй пасля абвешчання ўсебеларускага конкурсу на лепшую работу сельскіх саветаў. На пачове ўмоў гэтага конкурсу рэдакцыя магла вышчацаваць канкурэнтную і зусім ажыццяўляючую працу работы для выкаланя свай-жа мерапрыемстваў.

І тут зноў такі выяўляецца няўменне, а ішчы раз і проста некадань да вачы да канца сваю-ж ішчытыву.

Істотныя недахоны былі і ў самім плане масавых мерапрыемстваў газеты. План не быў канкрэтызаваны, ён прадулжаўся аж 24 мерапрыемства. Хто,

налі, якімі сродкамі і ў якой форме праводзіць данае мерапрыемства — у плане не гаварылася. К прыкладу прыходзілі некалькі пуністаў з гэтага на-
на.

«III. Злёт конюхаў Бабыніцкага сельсовета.

XIV. Правярна дагавору двух спарнічаючых сельсоветаў.

XV. Праца фінансавых секцый трох сельсоветаў.

XVI. Сустрэча двух жывёлагадоўчых брыгад (абмен вопытам).

XVII. Нарада па ільну ўдарніц калгаса імя Молатава, Нацкага сельсовета (догляд ільну).

Што можна даць такім з даволу ска-
заць, «кампартызаваны» план? Ён мо-
жэльна ператвараецца ў ільну пачына-
меркаванняў газеты.

За апошнія два тыдні і асабліва пас-
ля нашай праграмы практычнага выка-
нання плана рэдакцыі заўважылі на-
звычайна зрух у рабоце «Сталінца». 2 чэр-
веня газета змяшчала на ўсю першую
старонку «Рабочы план брыгады тав.
Заблоцкага». Гэты план адной з перада-
вых брыгад Шымакоўшчынскага сельсо-
вета, Ветрынскага раёна, быў запісаны
абмяржожым ў брыгадзе, ятым на ўсё
калясё і, урэшце, на раённым злёце
калгаснікаў-ўдарнікаў, дзе прысутнічалі
звыш 250 чалавек. План прадугледжвае
аспёўныя работы калгаснай брыгады на
бліжэйшыя 2-3 месяцы. Прапоўла, пад-
рыхтоўка кармовай базы, падрыхтоўка
да ўборкі ільну і зернавых і своєчасна-
га выканання абавязацельстваў перад
дзяржавай — усё гэтыя важнейшыя
этаты сельскагаспадар-
чых работ і падрых-
тоўка да іх ілюструю-
ца на канкрэтных пры-
кладах перадавой бры-
гады тав. Заблоцкага.

5 чэрвеня рэдакцыя
арганізавала сустрэчу
двух партыйных ар-
ганізатараў. Гэта іні-
цыятыўнае пачынанне
газеты прадугледжвала-
ся вядомым ужо нам
планам рэдакцыі. Ме-
та сустрэчы: тым-
бей увайсці ва ўсе
дэталі рознастай-

най работы партыйнага арганізатара,
вынайсці крупіны дэпашата вопыту яго
работы і расказаць аб іх на старонках
раёнай газеты. І вось 7 чэрвеня на
«Сталінца» газеты «Сталінца» выступіла
партыйна-калясё тав. Галаўнэў.
Ён расказаў не толькі аб стаёй палі-
тычна-масавай рабоце ў калгасе. Рэдак-
цыя раёнай газеты падзякавала і
цёму чытае тав. Галаўнэў, і як ён вы-
хоўвае сваіх дзяцей. І, урэшце, як ад-
носіцца да сямі, да жонкі. У чарговым
нумары за 10 чэрвеня газета змяшчала
адказнае слова гутарыўшага з Галаў-
нэвым тав. Жыгунова. Ён шмат чым
дапамог тав. Галаўнэву, бо яму да-
вадзіла мець сям'ю і людзмі ўсё, о
сёму гэта.

У тым-жа нумары за 9 чэрвеня га-
зета пачала завочную вытворчую нара-
ду па жывёлагадоўлі. Шкада толькі
што матэрыялы гэтай завочнай пера-
кідчы не спалучаюцца з прыведзеным
у «Сталінца» канспэктам на дэпашату
дзят сельскіх советаў. А ў гэтым кан-
спэкте на ўмовах яго прыняцця, сц-
рад канкрэтных указанняў работнікам
сельскага г-ту на разгортванне жывёла-
гадоўлі і стварэнню кармовай базы.

Праворка якасці ажыццяўлення ме-
рапрыемстваў ветрынскай газеты «Ста-
лінец» паказала, як неабходна яшчэ
карэжным чынам палаяшаць якасць
усёй масавай работы рэдакцыі раёнай
газеты. І галоўнае — даводзіць да кан-
ца ўзнятыя пытанні, ствараць ваклад
правадзкую думку, ажыццяўляць мера-
прыемствы, вызначаныя самай рэдак-
цыяй, яе планам работы.

Намеснік адказнага рэдактара ветрынскай раёнай газеты
тав. Адаеў прапавідае з селькарамі план уборачных
работ перадавой брыгады Заблоцкага.

„ГУТАРКА ІДЗЕ АБ СУР'ЁЗНЫМ У МАЦАВАННІ ГАЗЕТНЫХ КАДРАУ“

(ПРАВДА)

ЗАБЫТЫ УЧАСТАК РАБОТЫ

(Да вынікаў нарады рэдактароў фабрычна-заводскіх газет Гомеля)

3 чэрвеня нашым журналам і гомельскім гаркомам КЛ(б)В была праведзена нарада рэдактароў фабрычна-заводскіх газет Гомеля.

На абгаворэнне нарады былі пастаўлены адно пытанне: аб выхаванні і вырошчванні кадраў работнікаў фабрычна-заводскага друку.

Што паказала нарада?

Пачнем з вучобы рэдактароў фабрычна-заводскіх шматтыражак. Большасць рэдактароў зусім маладыя газетныя работнікі, не маюць спецыяльнай падрыхтоўкі. Значыць, арганізацыя сур'ёзнай вучобы гэтых рэдактароў — задача вельмі важная.

У календарным плане работы гомельскага дома партактыва прадугледжаны тры дні для заняткаў семінара рэдактароў фабрычна-заводскіх газет.

Але работа гэтага семінара зрываецца. Большасць рэдактароў не наведваюць заняткаў і ні кіраўнікі дома партактыва, ні гарком КЛ(б)В не зацікавіліся прычынамі гэтага.

На нарадзе прычыны сталі яснымі.

Рэдактары шматтыражак перапружаны іншай партыйнай работай. Як правіла, рэдактары газет з'яўляюцца прапагандыстамі партыі. Як прапагандыстам, ім неабходна 6-9 раз у месяц праводзіць заняткі. 3 разы ў месяц наведваюць семінар прапагандыстаў (за ненаведвання семінара прапагандыст прыцягваецца да партыйнай адказнасці). Наміма гэтага прапагандыстаў збіраюць ішчэ на нарады пры гаркоме. У выніку 12-14 дзён у месяц рэдактары заняты. Кудыгае ад гэтага работа газетнага семінара, спецыяльная вучоба рэдактара.

Але не толькі ў перапружцы справа і ў змесе работы семінара.

Тав. Міхлін — рэдактар газеты «Пролетарый» імя Кірава так асвятляе: «Аб занятках семінара, на якіх ён раз быў. Семінар нас не цікавіў, вець

м'сумна і непрактычна праводзіцца заняткі».

Гэта аб семінары.

Возьмем другі від вучобы рэдактара — нарады рэдактароў на канкрэтных пытаннях работы газеты.

Нельга сказаць, што такія нарады ў Гомелі не праводзіцца. Праводзіцца. Але,

«На склікаемых нарадах толькі і гавораць, аб тым, што ты робіш, як справа. Гэта белумоўна трэба, але-ж трэба на нарадзе навучыць рэдактароў, што і як рабіць, на асвятляць тое, ці іншае пытанне. А гэтага і няма на нарадах».

Так адзываюцца рэдактары аб нарадах.

Пяройзем да пытання арганізацыі вучобы, выхавання і вырошчвання работнікаў цэхавага і брыгаднага друку і рабкораў.

Гэта работа пядзюнна пастаўлена на камбінаце імя т. Гікало.

Тав. Каламіец — рэдактар шматтыражкі камбіната — на нарадзе падзяліўся вопытам сваёй работы. Шматтыражка вырасціла некалькі здольных газетных работнікаў. Восць тав. Генін — былы актыўны рабкор — працуе зараз рэдактарам шматтыражкі на шклозаводе. Тав. Хайнін — рабкор — зараз працуе намеснікам рэдактара камбінацкай шматтыражкі. Рэдактар насценгазеты тав. Шульгіна — можа быць вылучана на работу ў шматтыражку. Гэта канкрэтыя вынікі работы рэдакцыі.

Асноўным метадам выхавання рэдактароў нізавых газет з'яўляюцца асабістыя гутаркі і канкрэтыя ўказанні ў рабоце.

— «Я кожны дзень хаджу па цэхах, уважліва прачытваю насценныя газеты, — расказвае т. Каламіец. — Гаварю з кожным рэдактарам, указваю на недахопы газеты, указваю, як трэба псаць і афармляць газету. У шматты-

ражцы змяшчаем агляды нізавых газет».

На гэтым жаце быў арганізаван семінар рэдактароў, але работа яго зрывалася. Зараз шматтыражка арганізавала два семінары ў будынках цэхав і абслугоўвае іх сваімі сіламі. Асноўны момант заняткаў — практычная работа па рэдакцыю і афармленню наццэнгазет. Пятаўна на партэходах заслухоўвалася справаздачы рэдактароў газет, значна палепшылася партыграфія і па нізавым друкам.

Тав. **Тюфяеў** — рэдактар газеты завода імя Леніна — на нарадзе кажа:

«У нас выходзіць 18 наццэнгазет. На працягу 3 месяцаў працаваў семінар рэдактароў па 25 чалавек. Пасля семінара мы маем ажыўленне работы наццэнгазет.

Зараз думаем арганізаваць семінар яшчэ па 25 чал. Праводзілі камфэрэнцыю чытачоў, выявілі многа недахопаў у рабоце, зараз працуем над іх знішчэннем».

Зусім інакш астаецца справа на фабрыцы «Везувій». Вялікая цяжасць рэдактароў наццэнгазет. У аўтаматным цэху за 2 месяцы змяніліся 3 рэдактары, а зараз у цэху рэдактара зусім няма.

Многія рэдактары амаль няграмацныя. Некалькі раз арганізавалі сабраць семінар работнікаў нізавых газет, але усё безрэзультатна.

Ніхто на фабрыцы не займаецца выхаваннем кадраў для нізавых газет. Гэту справу ўсклалі выключна на шматтыражку. Такое ж становішча і на іншых прамысловых тэрах.

А ў гэтым гаварылі на нарадзе: тав. **Калінін** — рэдактар брыгаднай газеты завода імя Леніна, і тав. **Яхнозіч** (фабрыка «Праца»), і тав. **Міхлін** (завод «Пролетарый») і інш.

Справу надрыхтоўкі газетных работнікаў партарганізацыі раду прадыржаў Гомель зусім звылі з сябе. За гэту вырощанню кадраў для нізавога друку яны ўсклалі толькі на свае шматтыражкі.

Яшчэ торы з работай на выхаванню работнікаў. Асноўныя свідкай работнікаў: росту работнікаў з'яўляюцца наказы і іх удзелу ў выпуску газеты.

Ні адзін рэдактар шматтыражкі на нарадзе не мае пазнак прэсавіча работніка, які-б сістэматычна даваў у рэдакцыю сур'ёзныя артыкулы, фельетоны, вяртэлы. Не вырабляю яшчэ такіх работнікаў гомельскія фабрычна-заводскія друку.

І партарганізацыі, і шматтыражкі дрэнна срацуюць з работнікамі, дрэнна вучаць іх. Вельмі рэдка выпадак, калі работніка даюцца ўказанні аб тым, як пісаць, чым яго змятка дрэнная або добрая. Гэта значыць, не вучаць работнікаў на канкрэтных прыкладах, як трэба працаваць над матэрыялам.

Нарада рэдактароў фабрычна-заводскіх газет Гомеля выявіла, што лозунг «Кадры вырашваюць усё» ў прымяненні да выхавання і вырашчвання кадраў фабрычна-заводскага друку не знайшоў яшчэ практычнага вырашчвання ў Гомелі. Гомельскі гарком КП(б)Б і яго газета «Палеская правда» не ўзяліся яшчэ за гэту важнейшую і сур'ёзную работу.

Р Э Д А К Т А Р З Д А Е С П Р А В Ы

* * *

Я. ЭСТЭРКІН

* * *

У кутку маленькага такога агульнай канцэлярыі кіраўніцтва «Палесдруку» стаіць невялічкі столік.

У пакоі нудна — размовы бухгалтараў, стук машынак і пуршанне паперы.

— Ці не ведаеце, дзе знаходзіцца рэдакцыя газеты «Ратацыя» — пытаюся я.

— А вось, — паказвае адзін з бух-

галтараў на маленькі столік, які стаіць у кутку.

Але за сталом нікога няма. Чакаю.

Праз мінут 15 у пакой уваходзяць два чалавекі. У аднаго ў руках маленькі сшытак, у другога скрутка чыстай паперы. Адзін з іх т. **Рабіновіч** — былы рэдактар «Ратацыі» — здае справы, дру-

то — т. **Пераплётчык**, нова-назначаны рэдактар прымае іх

— Мы — таворыць тав. Рабіновіч — абменьваемся пасадамі. Я буду працаваць прапагандыстам, а тав. Пераплётчык — прапагандыст парткома — рэдактарам. Так рапным партком Між іншым, гэта педарэчнасць — пасля невялікай паўзы дадае тав. Рабіновіч.

Толькі тры месяцы працую рэдактарам, толькі, як кажуць, пачаў уваходзіць у курс сваёй работы, а тут, нагабе, міняюць.

Нова-назначаны рэдактар тав. **Пераплётчык** таксама выказвае сваё незадавальненне. «За год майго вылучэння ўжо на пятай рабоце. Працаваў у фаб-ліме, прапагандыстам, статыстыкам, і г. д. У апошні час скончыў прапаган-дысцкія курсы пры гарком партыі, але займаючы дзве пасады — прапаган-дзіст і работніка фабліма, — я не справі-лі з работай. Партком рапным зрабіў мне рэдактарам».

Прыведзеная сцэнка вельмі харак-тэрна, як прыклад адносінаў партгара-нізацыі «Палесдрука» да сваёй іматэ-рыялі.

Газета — гэта друкаваная справа, рэдактарам можа працаваць чалавек, які не спраўляецца з іншай работай. — так вядзе, лічаць у парткоме. Вось чаму рэ-дактары «Ратацыі» так часта мяняюцца. Быў Дранкін — змянілі на Рабінові-ча, быў Рабіновіч — змянілі на Пераплёт-чыка. І ўсё гэта за год. Людзі не па-спяваюць увайсці ў курс справы, як іх перакладваюць на іншую работу.

Нічога агульнага не мае такая прак-тыка парткома «Палесдрука» з заахав-леннем і ўмацаваннем кадраў газетных работнікаў.

Частая змена рэдактароў іматтыраж-кі не магла не адбіцца на рабоце цэха-вых і брыгадных газет, на выхаванні і выростанні работнікаў нізавога друку.

На працырыемстве выходзіць 28 на-сценгазет: 5 агульнацэховых, 23 бры-гадных штодзённых, трохдзённых і пяцідзё-нных. Аб колькасці штодзёнак у рэдакцыі дэталіна не ведаюць. Лічаць, што іх

ёсць толькі 3—4. Цэховыя газеты выхо-дзяць у большасці раз у месяц, у леп-шым выпадку два разы ў месяц.

Як працую рэдакцыі іматтыражкі і рэдакцыі нізавых газет і рабкораў?

За апошнія тры месяцы рэдакцыя «Ратацыі» прамаа тры злёты рабкораў і членаў рэдакцый насценгазет. Гэтыя злёты прысвечаліся той ці іншай права-дчай кампаніі. Складалі два разы рэ-дактароў насценгазет і таксама на агуль-ных пытаннях работы працырыемства. Гэтыя агульныя злёты і нарады амаль нічога не далі для палепшэння работы газет. Актыўнасць рабкораў ад спра-ваўных злётаў не павялічылася: на пра-цы маі ў «Ратацыю» паступіла толь-кі каля 40-45 рабочых карэспандэнцый. Дэтальнага ўліку паступіўшых заметак няма. Рабкораў у «Палесдруку», па сло-вах тав. Рабіновіча, налічваецца каля 120. Але калі нараўнаць лік рабкораў і лікам паступіўшых заметак, то лічба 120 рабкораў становіцца крыху па-гумненне.

Ніякай вучобы рэдактароў нізавых га-зет іматтыражка не арганізавала. Ні-што не цікавіцца і тым, які займаюцца работнікі цэховых і брыгадных га-зет у партыйных, комсамольскіх шко-лах.

На слабое кіраўніцтва нізавымі газе-тамі, на дрэннае рэагаванне на змяш-чэння матэрыялы, адсутнасць класат-ных адносін да работнікаў газет, ад-сутнасць усялякай вучобы рэдактароў і афарызца, амаль усе рэдактары цэха-вых і брыгадных газет, як тт. **Гулькіна, Заўбэра, Лейбін, Мадзіўскі** і інш.

Буды рэдактар «Ратацыі» тав. Рабі-новіч здае справы. Нова-назначаны рэ-дактар тав. Пераплётчык прымае іх. Што будзе напісана ў перадатачным ак-це — невядома. Толькі красла ў невялічкі столік, што стаіць у шумнай агульнай канцэлярыі кіраўніцтва «Палесдрука» больш амаль што і няма чаго здаваць т. Рабіновічу.

Гомель, 6 чэрвеня 1935 г.

І ВОСЬ Я ІНСТРУКТАР РАЁННАЙ ГАЗЕТЫ

Маладым хлопчакам я пачаў пісаць у газеты. Будучы яшчэ на школьнай лаўцы прымаў удзел у нацыянальна-патрыятычнай кампаніі «Новы быт», пісаў у рэдакцыю газеты «Сталінскі прызыў».

Крыху пазней калгаснікі выбралі мяне рэдактарам наваёнай нацыянальнай газеты. Крыху пазней выйшла больш 200 нумароў. Так што вопыт практычнай работы рэдакцыі калгаснай нацыянальнай газеты ў мяне даволі багаты.

Такім я прыйшоў у рэдакцыю «Сталінскага прызыву». Узялі мяне на работу ў якасці інструктара нязавода друку і рабселькораў. На гэтай рабоце знаходжуся і зараз.

Не скажу, што работнікі рэдакцыі сустрэлі мяне дрэнна. Наадварот, у першыя дні работы я адчуў, што мною цікавіцца, дапамагаюць мне, вучаць сябе.

Памятаю выпадак з маёй першай заметкай, напісанай ужо ў сценах рэдакцыі. Здаў я заметку сакратару рэдакцыі т. Асмалоўскаму. У заметцы былі недахопы. Тав. Асмалоўскі ўважліва прачытаў маю заметку, пазначыў асобныя месцы, потым доўга са мной гутарыў аб недахопах заметкі, вучыў, як трэба пісаць, каб заметка была гострая, палітычна-правільная і разам з тым жылая, цікавая.

Такія таварыскія адносіны работнікаў рэдакцыі павядаверылі мяне, і я адвотна ўзяўся за работу.

Мінаюць дні... Усё больш і больш растуць запатрабаванні працоўных, а адкуль растуць і ўскладняюцца задачы раённай газеты. Ва ўвесь рост паўстае задача—з дня ў дзень паліпшаць работу, рабіць такую газету, якая-б поўнацэнна адлюстроўвала пудоўнае жыццё нашай краіны, жыццё нашлага раёна.

І тут я адчуў, што адстаю ад жыцця.

што жыццё ідзе хутчэй за мяне, абганяе мяне. Чаму так атрымалася? Таму, што сістэматычнай вучбы ў нашай рэдакцыі няма.

У першыя дні маёй работы ў рэдакцыі мною цікавіліся, дапамагалі, вучылі пісаць заметкі. Потым парамылі, відаць, што я ўжо аўладаў вышэйшымі газетнай справы і пакінулі мяне ў спакоі.

Гэта вельмі дрэнна адбываецца на мне. Я не расту, як газетчык, як масавік.

Выходзяць нумары газеты адзін за адным. Рэдактар ніколі не хутэ праёбнічаў рэдакцыі для таго, каб абмеркаваць вышэйшы нумар, раскрытыкаваць яго недахопы, недахопы замятаць асобных работнікаў.

Няма ў рэдакцыі ні аднаго гуртка. Няхто не клапаціцца аб набыццях для работнікаў хоць-бы самых неабходных нам кніг, арганізаваць бібліятэку.

Я, як інструктар па нязаводу друку і рабоце з рабселькарамі, павінен вучыць рэдакцыю, як выпускаць нацыянальную газету, вучыць селікераў пісаць заметкі, указваць ім на недахопы мовы, стылю. А як я магу гэта рабіць, калі я сам не вучыся, сам яшчэ дрэнна ўладаю жывой газетнай мовай?

Пытанне аб глыбокай сістэматычнай вучобе інструктара трэба паставіць у парадок для работы кожнай рэдакцыі.

Яшчэ некалькі слоў аб сваёй рабоце. Наш раён—вялікі. Часта прыходзіцца бываць у калгасах, якія знаходзяцца ў 10—20 кіламетрах ад раённага цэнтру. Рэдактар ведае толькі адно: даць заданне выехаць у такі і такі калгас, а як у калгас дабрацца—гэтым ніхто не цікавіцца.

Часцей за ўсё прыходзіцца браць палку ў рукі і ісці пехатой па 15—20 кіламетраў у дзень. Гэта адбываецца і на рабоце і на апэратыўнасці ў выкананні заданняў.

Мая прапанова: рэдакцыі павінны набыць хоць-бы па аднаму веласіпеду для выезду інструктараў на раён. Пару соцень рублёў можна выстраць з бюджэта любой рэдакцыі, а карысць веласіпеда для рэдакцыі наўрад ці трэба даказваць.

ПЕРАБУДАВАЦЬ РАБОТУ ІНСТРУКТАРА

Працую на пасадзе інструктара ўсяго месяца. За гэты час пазнаёміўся з чатырох сельсоветаў, азнаёміўся з раёнтнай нацыянальнай газетай у 12 калгасах. Амаль ва ўсіх калгасах склікаў членаў рэдкалегіі, праводзіў з імі нарады, расказваў аб задачах друку. Там, дзе слабая рэдкалегія, арганізую выпускі нацыянальнай газеты.

Але мне хацелася-б азначыць нешта. Мне здаецца, што не толькі я, але і многія іншыя інструктары масавую работу з рабселькорамі праводзяць наогул, неканкрэтна. Нядаўна я прачытаў у журнале «Большевистская печать» артыкул т. **Гарэліка** аб вырошчванні рабселькораў. Правільна там сказана, што так працаваць, як дагэтуль мы працавалі, нельга. Мы не ўвязваем сваёй работы пэўна з задачай паліпшэння якасці выпускамай газеты, з гэтай патагой Я ўпэўнены, што калі запытаць кожнага інструктара, колькі ён выхараў селькораў-аўтараў, селькораў, якіх-б пісалі нарысы, фельетоны, то адказ атрымаецца аднаго.

Адгэтуль і наша задача—задача інст-

руктараў раённых газет,—арганізаваць шырокую масавую работу з рабселькорамі, увязаць гэту работу з паліпшэннем газеты і нацыянальнай газеты ініцыятыўна з рабселькорамі сур'ёзных аўтараў. У нас ёсць некалькі здольных рабселькораў. Не аслаблячы масавай работы, я буду праводзіць з імі ініцыятыўную работу.

Я лічу, што рэдакцыя павінна мець план масавай работы з рабселькорамі. А ў нас у рэдакцыі такога плана няма. Вось і працуем усамую. Прапаную т. **Снежын** (рэдактар) паехаць, скажам, у Ліпеньскі сельсовет. Ну, і едзем, а на месцы што хочаш, тое і рабі.

І потым—аб вучобе інструктараў. Трэба набыць для іх літаратуру. Бо ў нашай рэдакцыі ні адной брашуры няма на пытаннях работы інструктара.

Яшчэ адно пытанне мне хацелася-б азначыць. Інструктар павінен мець з сябе сваёй работы. Я, напрыклад, не прымаю да пэўнай групы сельсоветаў, а працую па сельсоветах усю раёна. Таму часта і размыляюся. А куды-б лепш было, калі-б канцэнтравалі работу ў пэўных сельсоветах, а потым вярнулі наладжанай работы перанесці ва ўсе сельсоветы раёна.

МЯНЕ НЕ ВУЧАЦЬ У РЕДАКЦЫІ

Яшчэ ў снежні мінулага года мяне, як першага селькора, узялі на работу ў рэдакцыю газеты «Калгасная праўда». Аж да 5 красавіка 1935 года я працаваў тэхнічным сакратаром рэдакцыі.

За час майей работы ў рэдакцыі я ніколі не павысў сваіх ведаў. Мне далі нецэлявую нагрузку: пэці ўлік селькорам, улік пісем, атрымліваемых рэдакцыяй, пэці ўлік раскладаных выразаў, газеты і неапублікаваныя пісьмы (дарчы, кожнае неапублікаванае пісьмо трэба было перапісаць ад рукі), пэці ўлік паступаючых ад устаноў адказаў на дасланыя карэспандэнцыі, падпісванне гэтых архіваў.

Выконваючы такую работу, я не толькі

не меў магчымасці дзе-небудзь вучыцца, а нават зусім мала прыходзілася ўвільняць часу чытанню газет. Журналаў я зусім не чытаў. Работнікі рэдакцыі не цікавілі мяне, не вучалі мяне.

7 красавіка мяне паслалі на двухмесячныя курсы інструктараў-масавікоў раённых газет пры КІЖ ВССР імя Кірава.

На курсах я маламу навучаўся, пра многае даведаўся, у прыватнасці даведаўся, як раённая газета павінна выходзіць з рабселькораў. Цяпер еду назад у Лепель у рэдакцыю «Калгаснай праўды».

Ніўжо і цяпер рэдакцыя «Калгаснай праўды» не змяціць сваіх адносін да мяне, да вылучэнца-селькора?

А. ПАЛОНСкі.

заць і конягадоўлю і догляд маладняка рагатай жыгёль, і свінагадоўлю, і птуш-кагадоўлю і падрыхтоўку кармовай ба-мы. Вядома, столькі пытанняў, як корат-ка іх п. надавай, патрабуюць многа жэста—траба даць разварот.

Такім чынам мы прышлі да заключ-чэння: падборка, паласа, разварот у гэтых выпадках—рэчы неабходныя, але няма нічога дрэннага, нават карме-на, больш важныя матэрыялы даваць асобна, не чакаючы нікуль з'яўлення на-калькі азначаных матэрыялаў. Але ў такім выпадку патрэбна «ўжыванне» рэдакцыі. Калі-ж калі да такога важна-

га матэрыялу можна даць кароценькую, але вострую перагавачку, або каментар-ры ад рэдакцыі.

Значыць, у гэтым пытанні крайнас-цой быць не можа. Падборка патрэбна і там, дзе яна патрэбная. У асноў-ным у нас у нумары падарэцца не больш 2—3 лінійных падбораў, а большасць з іх будзе друкуецца самастойна. Гэта газе-ту зробіла аператыўнай і больш ціка-вай.

Рэдакцыйны рэдакцыі газеты «Ленін-скі прызыў»: КАВАЛЕВІЧ, ЗАЙЦАЎ, ШЗВЕРАЎ, ВЗУКАЎ, БУГАЕЎ, ГЛЕ-ЗЕР.

Орша, БССР.

ЯКОЙ-ЖА ПАВІННА БЫЦЬ ГАЗЕТНАЯ ПАЛАСА

1.

Ітак, пытанне аб месцы падборкі ў газеце вельмі часова ўзнята «Больш-шэўцкім друкам». Работнікі рэдакцыі друку жыва адгучэліся на запрашэнне рэдакцыі выказацца аб лепшым скары-станні «газетнай жыллончы».

Выступленні т. т. **Фарберава і Мят-ла** мала спрыяюць вырашэнню пытання ў пажаданым напрамку. На іхнім яшчэ больш інерцыя, наблон. «парадак».

Тав. **Фарбераў**, напрыклад, зводзіць пытанне да таго, што «ўся справа ў якасці падборкі». Выходзіць, калі толь-кі забяспечыць высокую якасць матэры-ялу, то аб колькасці і аб'ёме падбораў у нумары турбавацца зусім не прыхо-дзіцца—можна ліхам і набыць і толь-кі ў прадапошнім абзацы скажы арты-кула тав. **Фарбераў** міласціва ставіцца: «Падборкі, аднак, не павінны зай-маць усю частку газетнай старонкі».

Бясспрэчна, з імі ў дзень траба зме-рацца за высокую палітычную і літарат-урную якасць матэрыялу. Але нельга, тав. **Фарбераў**, праставіць падборку якасці матэрыялу, нельга ж гэтай звон-цы пытанне аб змесце, аб тэматыцы газет. Наш асноўны чытач — рабочы і калгаснік казачна вырас, крут яго за-патрабаванняў і інтарэсаў надзвычай расшырыўся. Вось што пішуць у рэдак-цыю тэраўнай газеты «Ленінскі шлях»

калгаснікі — чытачы газеты:

«Больш друкуйце калгасных часту-шак і песень аб лепшых калгасніках, аб заможным калгасным жыцці».

Дзе-ж вы, тав. **Фарбераў**, зводзіце? Гэта ў газеце для песень, частушак і месціцаў іных тэм, калі да размерка-вання газетнай нумары падыходзіць толькі з пункту гледжання «ўся справа ў якасці падборкі»?

2.

І тав. **Мятла** не бачыць матчынасці зрабіць газету баявой, калі ў асноўным яна не будзеца на падборках. Без гэта-га, па думцы аўтара, газета становіцца бюлетэнем. Тав. **Мятла** нават вызначыў колькі патрэбна падбораў даць у нумар. Па 2—3 падборкі на ўнутраных поласах і на адной на першай і чацвёртай пала-сах.

Ці правільна, як сцвярджае тав. **Мят-ла**, што пры абмежаванні колькасці пад-бораў газета перастае быць баявой зброяй партыі і становіцца пазбаўленым якасці прапагандыста, агітатара і арга-нізатара «шэрамізм бюлетэнем»? Ці правільна, што імяна падборкі ратуе газету ад небяспекі ператварэння ў бю-летэнь? І ці правільна, што без падборкі нельга паказаць, на што газета звароч-вае галоўную ўвагу, і што «ігра прыфтоў» не можа дапамагчы лепшаму афармлен-ню палос?

3. Успомнім багацейшы вопыт «Правды»—яе апэратыўныя, баявыя падборкі ўвоцень мінулага года аб хадзе халі-бацтваствак у Заходняй Сібіры і Чалы-бінокай вобласці. Успомнім мастоўніцка-гострыя падборкі партыйнага аддзела «Правды». Нарэшце, успомнім, штодзённым падборкі з арганізуючымі «шапкам» ў сувязі з выдатным рухам за збор грошай на пабудову левых магутных і сучасных караблёў, які разгарнуўся ў нашай краіне.

І так, не будзем, таварышы Мятла і Фарбараў, ламіцца ў адкрытыя дзверы—падборка патрэбна. Адвядзем ёй на пачатку месяца ў газеце. Але трэба мець на ўвазе, што будуючы газету толькі на падборках, рэдакцыя тым самым звужае сваю тэматыку, прывучае чытача да такога вываду, што не ў падборцы матэрыял дэталёвы, не талі ўжо важны. Ці гэта ў інтарэсах газеты, ці гэта ў карысць матэрыялу, якому мы пашчадзілі быць уключаным у падборку?

Асцёжываць колькасць падбораў, значыць ісці супроць питаю, значыць пашчадзіць дзейнасць, апэратыўнасць газеты, значыць расшырыць круг тэм газеты, значыць павышаць палітычны і культурны ўзровень нашага чытача-рабочара і калгасніка.

Правільнасць гэтага палажэння пацвярджае сваёй практычнай работай тав. Чаўсскі, які выступіў у № 9 «Большавіцкага друку». Прапануючы практыкаваць камбінаваную падачу матэрыялу, ён прыводзіць рад цікавых фактаў, калі пісьме сельгора, змешчанае па-за падборкай, аказвалася не менш дзейсным чым падборка. Яна, справа на ў падборцы, а ва ўмелні, жадаванні востра папаць матэрыял. У процівагу т. Мятле, які разумее апэратыўнасць толькі ў падборцы т. Чаўсскі піша: «Падборка ў

газеце патрэбна, але не ва ўсёй аператыўнасці ў рабоце, не ва ўсёй пашырэнню тэматыкі газеты».

Я праю газетным работнікам, якім ці інакш гэта пытаннем, прачытаць у журнале № 8—9 ЦК ВКП(б) «Большевицкая печать» артыкул А. Мішураса. Аўтар указвае, што «не трэба пераацэньваць, фетышызаваць падборку», што асноўная стаўка на падборку «сама практычная работа нашых газет, зусім няправільная, бо, у канчатковым выніку, яна зводзіцца к імкненню дапамагчы галоўным газетным матэрыялам толькі ў рамках падборкі» (стар. 72 і 3).

4. Праверым прапановы тт. (Фарбараў і Мятла на практыцы работы газеты «Рэчыцкая праўда». Гэта выдатная газета. Аднак, калі прагледзім нумар «Рэчыцкай праўды» ад 2 чэрвеня, то пераконваемся, што каласец тэм тут б'е ў асцяжывае. Першая паласа, якая выключэннем перадавога, адвядзена пытаннем праполкі. Уся другая паласа—скарачэнню сягоў, трэцяя паласа—дзве замяткі аб партыйным жыцці, карэспандэнцыя «Палітдзень на заводзе «Інтэрнацыянал» і перадрукоўка з «Правды».

Такіх нумароў, як «Рэчыцкая праўда» ад 2 чэрвеня, на жаль, у нашых рэдакцыях адб'яўляй. Адсюль і рэжкі недарэчнага месяца для пытанніў культуры, для асвятлення жыцця нашай вялікай радзімы, такой багатай выдатнымі справамі. Для артыкулаў-паліталгідаў на міжнародныя тэмы, для фатаграфій, для інфармацыі аб жыцці раёна, для судовых адсотак, аб'яўленняў і т. д.—для ўсяго таго, што цікавіць чытача і чаго патрабуе ён ад газеты.

Вось чаму мы ні ў якім разе не прапануем наогул адмовіцца ад усяго падборак. Але скараціць іх колькасць у газеце безумоўна неабходна. 2 ГАРТ.

ліхто з райжых не ведаў, а ў іх вельмі кавітоўныя заўвагі аб якасці выпускаемай намі прадукцыі. Пачалі друкаваць мы гэтыя рэкламацыі ў газеце. І трэба сказаць, што цікавіцца да газеты вырасла ў некалькі разоў.

— Як чытаюць нашу газету? Аб гэтым сведчыць тое, што кожны дзень у нас бываюць спрэчкі з-за недастатковнасці на камбінаце тыражу газеты: вылучаецца 1.000 экз., а рабочых 1.600.

Вось мы і думалі, што раз рабочы так цікавіцца нашай газетай, значыць яна добрая, здавальняе чытача. А як азірнуўся з работай фабрычна-заводскіх газет Масквы і Ленінграда, у прыватнасці з газетай «Техника» (завод «Красный треугольник»), я ўпэўніўся, што тэматыка нашай газеты бедная. Різніх пытанняў, якія цікавяць рабочых, я з'блытаўшы культуры, мы мала ўспрамаем.

І зараз мы ўзяліся за расшырэнне тэматыкі газеты. Дабываючы таго, каб рабочы ў нашай газеце знайшоў матэрыялы па ўсіх пытаннях, якія цікавяць яго, каб газету чытала ўся сім'я рабочага. Калі раней у нумары ў нас было 2-3 тэмы, то зараз дахопіць да 10 тэм.

У парадку пецянісення дзевяцінаго вопыту заводскіх газет Масквы і Ленінграда мы ўзялі ў шматтыражцы адзет «Заводскі дзень». Вось змест гэтага аддзела ў адным з нумароў газеты.

«Веларабег «Гомель—Чэрнігаў—Гомель» (веласіпедысты камбіната).

«Пішэцель трузніккал рэспублікі ў нас на камбінаце».

«67 палётаў на планеры» (планерыст камбіната Хромаў).

«Дзень у дзіцячым ачагу».

«Экскурсія Ленінград—Мядзведжая гара — Белморстрой».

«Першы футбольны матч» і т. д.

Парабудаваў я пасля экскурсіі і ву-

чобу рабкораў і членаў рэдкалегій. Практыка паказала, што агульнакамбінацкі «вынік» рабкораў нежыццёвы. Ён крапкі не ведаецца, бо не ва ўсіх рабкораў аднолькавыя патрабаванні ў вучобе. Парашэнню парткома мы арганізавалі семінары ў буднішніх цэхах: у лесацэху і абшарнай выпрабавальні. Нарэшце рэшт, у нас пачалі выходзіць правдзім на цэхах. На нарадах робім вугныя агляды асобных газет, заслухоўваем справаздачы рэдактароў. У лесацэху зараз рыхтуем выстаўку пасценных газет.

Пішэцель на цэхах партыйных сходах я рабцоў справаздачу аб рабоце шматтыражкі. Ша вопыту маскоўскіх прадпрыемстваў тэмы цэха вылучыў сацыялмесніцаў рэдактара шматтыражкі. Гэтым сацыялмеснікам я даручаю расследванне асобных заматак, прыцягваю іх на парты рэдактароў вызаных газет. Намеціў план навучання сацыялмеснікаў тэхніцы газетнай работы, вёрсткі і т. д. Цяпер станам перадаць сабой запіскі аб арганізацыі на камбінаце газет і газет.

Калі дзіцяці іх хваляе, які існаваў у рэдакцыі з улікам на галасення заматак і скарыстання іх у газеце, мы ўсталявалі такі парадак. Пісьмо рабочага здаецца ў архіў не пасля апублікавання ў газеце, а перад тым, як пачаць іх прысуджэнне, як гэта звычайна прыктыкуюць усе газеты, а толькі тады, калі прыняты камітэтыныя меры па апублікаванні ці неапублікаванні заматак. Арыгінал пісьма класіфікацыі ў архіў разам з друкаваным тэкстам (выразка з газеты) і з выразкай аб рэагаванні.

На неапублікаваных заматках робім паметкі аб прынятых мерах. Такі метад напярэджвае становішча, калі неапублікаваныя заматкі губляюцца, або змяшчаюцца з апублікаванымі.

БУХГАЛТАР У РОЛІ РЭДАКТАРА

— Папа, а папа! Зноў перадавалі, што ў вас на заводзе прарыў. Проста чэрванець за вас прыходзіцца.

Непраўда, сыноч. Наш завод працэе падраўна, план выконваем. Гэта наша гомельская радыё-газета перадае. Не вер, сыноч, не вер «А! чым нямес-ся!».

Мы не чулі гэтай гутаркі бацькі з сынам. Але прайшла работы гомельскай радыё-газеты дае поўныя падтэсты мр-квціць, што такія гутаркі могуць быць чальмі часта.

Гоўва ў 6 гадзін вечара зноў перадае, а «магутных» і «магутных» радыё-рунараў Гомеля чуюцца зноў гомельчанам старчаскі голас.

«Унага! Галерыць гомельскі радыё-вядучы са студыі цэнтральнага трансляцыйнага вузла. Адначасова працуюць вузлы Новабеліцкага і Сталінскага раёнаў. Перадаем чарговы выпуск «Апошніх паведамленняў».

«Апошнія паведамленьні» — гэта пазна-зусім не надыходзіць да гомельскай радыё-газеты. Амаць увесь матэрыял перадаецца па радыё, яшчэ напярэдні змешчаны ў мясцовым друку. Уся радыё-газета пішацца двума штатнымі карэспандэнтамі рэдакцыі: «К» і «С». Гэта Капусціна і Сімансвіч. Рабкораў у рэдакцыі амаль няма.

Як-ж змест гэтых матэрыялаў?

Мы правяралі выпускі «Апошніх паведамленняў» за красавік — май. Пераважная большасць матэрыялаў — гэта інфармацыя аб усялякага роду непаладках і агіднасцях па асобных прадпрыемствах. Вельмі рэдка сустракаеш інфармацыю станоўчага зместу.

Вось нумар 113 «Апошніх паведамленняў» ад 22 мая. Чытаем:

«Гомельскія харчовыя прадпрыемствы ўключыліся ва ўсесаюзны конкурс на лепшае харчаванне. Па камбінату «Спартак» выпрацаван рад мерапрыемстваў па ўключэнню ў конкурс: азе-

пляніць тэрыторыю камбіната, замасціць двор клінкерам, а акараіны двара бупыжнікам, абсталяваецца фізкультурная пляцоўка».

Прычым тут конкурс на лепшае харчаванне да ўсіх гэтых мерапрыемстваў на прывядзенню ў парадак заводскага двара? Радыё-слухачы былі ў поўным недаўменні ад гэтай інфармацыі.

Матэрыял радыё-газеты абсалютна бягграматны. Літаратурнай апрацоўкай яго надае тэхсакратар рэдакцыі, яна-ж і машыністка і дзелавод.

Прывядзем адзін з шматлікіх прыкладаў бяггудзцы ў перадаваемых паведамленнях:

«...У гэтай пастеноўцы калектыву тэатра ўдалося паказаць, як творчая сынеходніцкая думка заглушваецца уплоць да палыткі знішчыць гэтую думку, якая выяўлена з боку прадстаўніка няшчырнага класа».

(№ «Апошніх паведамленняў» ад 16 мая).

Гора радыё-слухачам Гомеля ад такіх інфармацый. Гора і таму тэатру, бо якім так «вообразна» адзіваецца гомельская радыё-газета.

15 мінут штурдзена ідуць у эфір і прымаюцца 5.000 радыё-кронкамі гомельскія «Апошнія паведамленьні». Хто-ж адказвае за такую сур'ёзную палітычную справу як радыё-газета?

Тав. Рэйзіт — дырэктар радыё-вузла, ён-ж рэдактар радыё-газеты ён-ж бухгалтар. Нават ён і гэтае гэтае не быў. У гэты час працаваў талюшым бухгалтарам у кааперацыі. Але падакучыла Рэйзіну сядзець за бухгалтарскім сталом і ято перакінулі ў радыё-газету. Якой павінна быць радыё-газета, ён не ведае. «Устаноўкі не атрымаў — заяўляе ён. — Але адчуваю, што не тое, патрэбна нека перабудавацца».

Працуюць у рэдакцыі два карэспандэнты-«масавікі», як іх называюць. Гэта знаёмыя ўжо нам Капусціна і Сіма-

новіч. Ніякіх заданняў ад рэдактара яны не атрымліваюць. Ніякіх планаў, ніякіх устаноў у іх няма. Што ўздумаюць, тое і пішуць. Матэрыял збіраецца за два дні да перадачы. Зразумела, што «Апошнія паведамленьні» выходзяць, мякка кажучы, жрыху ўстарэлымі.

Ёсць яшчэ машыністка, яна-ж і літработнік, і тэхсакратар. Па сутнасці машыністка вырашае лёс газеты: што

яна надрукуе, тое і перадаецца па радыё.

Вось кадры, якія робяць гомельскую радыё-газету іхні кожны дзень на 15 мінут запаўняюць эфір сваімі «творамі».

Гомельскі гарнізон БК(б)В да гэтага часу яшчэ не зацікавіўся работай сваёй радыё-газеты. А зацікавіцца, умацаваць рэдакцыю і перапрацаваць яе работу трэба як можна хутчэй. **Я. ЗСТЭРКІН.**

„ЭКСТРАНЫ ВЫПУСК“

1 чэрвеня вышаў чарговы 21 нумар журавіцкай раённай газеты «Сталінец».

У гэты-ж дзень вышаў яшчэ адзін нумар гэтай газеты, праўда, меншага фармату. Таксама як і ў палярэдым нумары ў загаловку значыцца «СТАЛІНЕЦ». Орган Журавіцкага РК і РВК. Субота 1 чэрвеня 1935 г. Розьвіца толькі ў № (газета вялікага фармату выйшла за 21 нумарам, маленькага фармату за 5 нумарам) і ў змесце. Ціхуці выпуск журавіцкай газеты быў увесь заняты пастановай раённага партэхсона ад 28 мая «Аб выніках веснавой сяўбы і далейшых задачах па правядзенню прапалкі, ўсходу палараў і падрыхтоўкі да ўборкі». Пад пастановай падвэрстаны некалькі пунктаў з дапаможна па сёлета-борніцтву з Кармянскім раёнам.

Праз дзень—2 чэрвеня—вышаў 22 нумар «Сталінца». На апошняй старонцы гэтага нумара значыцца: «**Экстрыны выпуск, прысвечаны райзлёту знатных людзей раёна**».

Па праўдзе кажучы, нас шкалямі адзіваў такая апэратыўнасць журавіцкай рэдакцыі: у два дні яна здолела выпусціць тры нумары газеты.

Праглядаем экстрыны выпуск і наша здзіўленне ўзрастае. «Ба, знаёмыя ўсё твары». Дзе-ж гэта мы толькі што бачылі ўсе матэрыялы, змешчаныя ў «эк-

стрыным выпуску?». Бярэм хутчэй абодва нумары за 1 чэрвеня. У першым «выпуску» газеты за 1 чэрвеня змешчаны прапанова кіраўцаў аб пасылцы лісьма т. Сталіну ў дзень ўсебеларускага народнага свята, і ў «экстрыным выпуску» за 2 чэрвеня змешчана гэта прапанова. 1 чэрвеня змешчан артыкул «Ворыву палараў—большавіцкія тэмпы і якасць». 2 чэрвеня змешчан гэты-ж артыкул. 1 чэрвеня змешчана пастанова райпартсхода за 28 мая і ў «экстрыным выпуску» за 2 чэрвеня змешчана гэта-ж пастанова. Толькі адзін матэрыял новы ў «экстрыным выпуску» — рэдакцыйны перадавы артыкул.

Узнікае некалькі пытанняў. Навошта патрэбна было рэдакцыі журавіцкай газеты перадрукоўваць два разы адзін і той-жа матэрыял? Навошта было ашукваць чытача «экстрыным выпускам, прысвечаным райзлёту знатных людзей», калі апрача прывітальнай «пісьмі» ды некалькіх слоў у перадавым артыкуле, аб злёце ў нумары нічога няма, калі ў нумары не паказан ні адзін знатны чалавек раёна, ні адзін калгаснік ударнік.

І нарэшце, хто дазволіў рэдактару журавіцкай газеты т. Ф. Курпяку так значысна выдаткоўваць канктоўнейшую і на гэтую газетную паперу?

А. ЦЫПІНА.

„П'ЯНАЕ МАЛАКО“

Слава Калумба, адкрыўша-га Амерыку, не давала спакойна спаць рэдактару хойніцкай раённай газеты т. Іофіну. Не ведаем, ці доўга рэдактар думаў над тым, каб зрабіць новае адкрыццё і ім зацямніць славу Калумба, але добра вядома, што гэта намаганні ўвялічаліся некаторым поспехам.

Праўда, другой Амерыкі т. Іофін не адкрыў, славы Калумба не пахіснуў, аднак аб «адкрыцці» газеты «Ленінскі сцяг» мы лічым не лішнім пагаварыць.

Дарэчы, наколькі нам вядома, нідас і рэкордзі не было даказана, што малако бывае п'яным. Упершыню мы аб гэтым даведаліся з «Ленінскага сцяга». Каб не пакінуць месца сумненням, падамо вытрымку з самой газеты:

«Калі даярка надоіць 20 літраў малака, дык Кот А. (загадчык фермы — В. Я.) піша ў ведамасць 15, астатняе малако ідзе на п'янку, так як амаль кожны дзень бывае п'яным». («Л.С.» № 51 ад 23 мая. «Злодзеі на ферме».)

Што-ж датычыць бяалітаснай расправы з арфаграфіяй і сінтаксам, туманнасцей стылю, то тут, нам здаецца, «Ленінскі сцяг» нічога новага не ўносіць. Праўда, зрабіць 125 арфаграфічных і сінтаксічных памылак толькі на адной першай паласе — гэта в'яўляецца рэкордам у рэспубліканскім маштабе.

Арыгінальная праўда, у гэтым вельмі мала. «Ленінскі сцяг» упарта прадаўжае найгоршыя «традыцыі» асобных раённых газет, якія ігноруюць і праваліс і сінтакс, і элементарную стылістычную апрацоўку матэрыялаў. Цярпіць ад гэтага ў большасці чытачы газеты.

Да рэчы, аб чытачах. Нас цікавіць пытанне, што думаюць аб сваёй газеце «чытачы» з Хойніцкага райкома партыі?

В. ЯНЧУКОВІЧ.

ЯКІ-Ж НУМАР ГАЗЕТЫ ВЫШАЎ?

Не ўмеюць работнікі рэдакцыі і друкарні камарынскай раённай газеты лічыць даты 38. Пачынаюць лічыць, дойдучы да 38 і назад вярочаюцца.

15 мая вышаў 38 нумар камарынскага «Каласнага сцяга». Чарговы нумар газеты за 18 мая быў памечаны ўжо нумар 32. Да 30 мая рэдакцыя дацятнула неяк ну-

марацыю газеты да 36, а далей ісці не адважылася. 5 чэрвеня газета выйшла зноў за № 36.

Пры такім становішчы можна меркаваць, што «Каласны сцяг» за 25 чэрвеня выйдзе зноў за № 32, што да канца года камарынская газета вышэй 38 нумара не пастыменца.

★ ★ ★

Ініцыятыва ПРАКТЫКА

АГІТБРЫГАДА ПА РАСПАЎСЮДЖАННЮ ПАЗЫКІ.

Па ініцыятыве рэдакцыі газеты «Стратэнец» у адстаючых па распаўсюджанню пазыкі калгасы Ветрынскага раёна былі накіраваны агітбрыгады. Некалькі лепшых вясковых актывістаў з удзелам работнікаў раённай газеты праводзілі гутаркі ў брыгадах, а ўвечары сходы калгаснікаў, пасля якіх паладжваліся мастацкія выступленні, канцэрты. За некалькі дзён работы агітбрыгады калгаснікі падпісаліся на пазыку на 9 тыс. з лішнім рублёў.

Выключную ролю адыграла агітбрыгада ў распаўсюджанні пазыкі сярод працоўных аднаасобнікаў. 30 аднаасобнікаў з самай адстаючай у раёне вёскі Жабны, пасля работы агітбрыгады, падпісаліся на пазыку на 1.300 руб.

ТЫСЯЧНЫ НУМАР «РЭЧЫЦКАЯ ПРАЎДА»

У канцы чэрвеня выходзіць 1000-ны нумар рэчыцкай раённай газеты. Партком завода «Інтэрнацыянал» у сувязі з юбілеем «Рэчыцкай праўды» распачаў праверку рэжывання на пісьмы працоўных. 12 чэрвеня склікаецца пашыраная нарада рэдакцый пазавых газет завода. На нарадзе будуць заслуханы справаздачы рэдактароў насценнага «Шуруп» і «Сігнал». 14 чэрвеня агульны сход рабочых завода заслухае справаздачу рэдакцыі «Рэчыцкай праўды».

12 чэрвеня калгаснікі калгаса «Чырвоны шлях» выступілі на старонках раённай газеты з пісьмом, у якім разказваюць аб рабоце вязной рэдакцыі «Рэчыцкай праўды» ў сельсавеце і аб ролі раённай газеты ў арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгаса.

ЗБОРНІК, ПРЫСВЕЧАНЫ ВОПЫТУ ЛІТАРАТУРНАГА ПАХОДУ

Арышанская раённая газета «Ленінскі прызыў» атрымала з пісьмом да ўсіх удзельнікаў паходу за аўтадаўне калгаснікамі мінімумам лепшых твораў савецкіх пісьменнікаў.

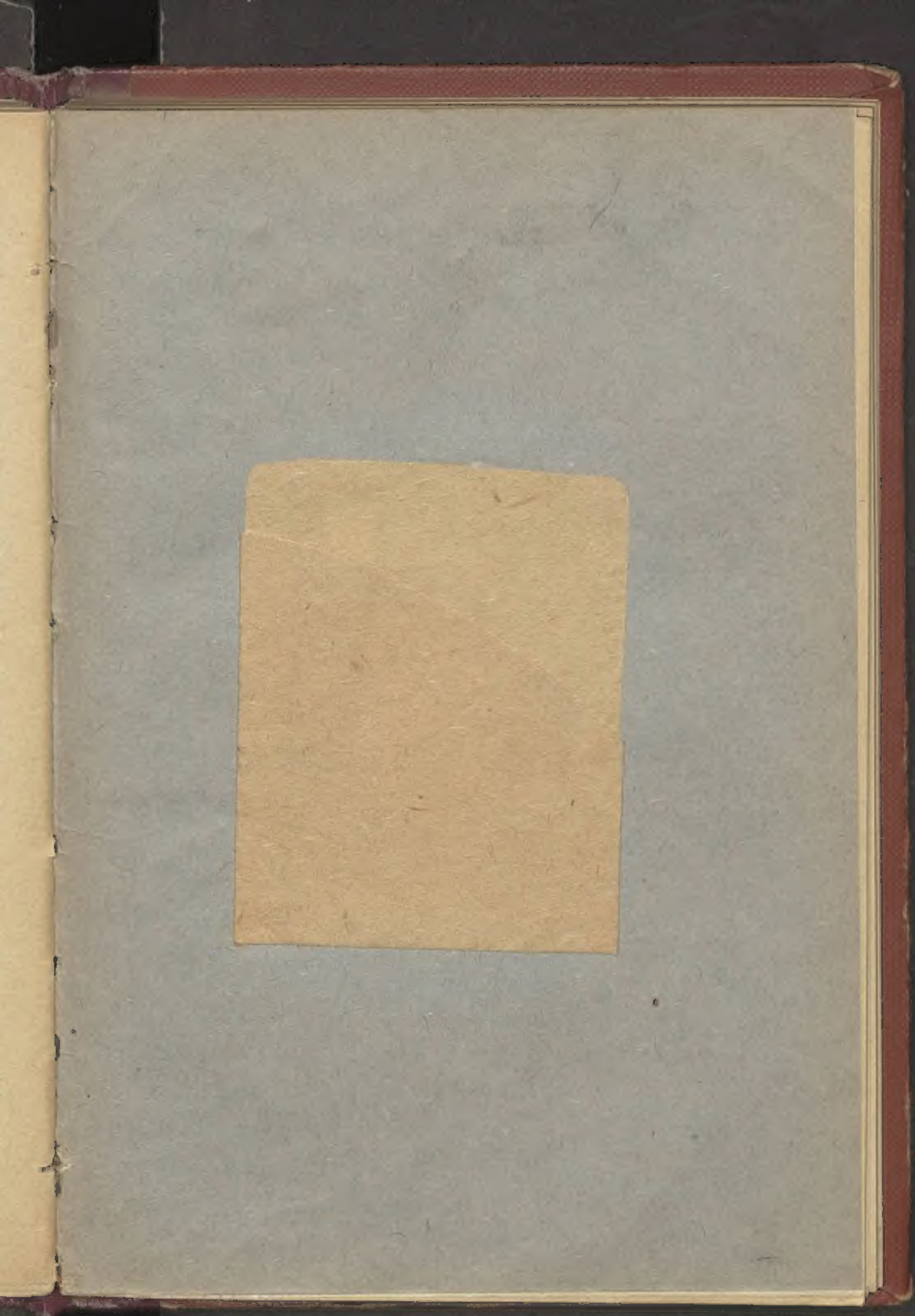
Рэдакцыя троець падаруаць вопыт літаратурнага паходу ў сваім калгасе, або сельсавеце і ўвесь матэрыял прышліць у рэдакцыю раённай газеты для надрукавання яго ў спецыяльным зборніку.

«У гэтай кнізе, — піша рэдакцыя раённай газеты, — мы пакажам увесь шлях, усю гісторыю паходу, пачынаючы з адозвы райкома і палітаддзела МТС аб паходзе. Мы раскажам, як сустрэлі калгаснікі гэтае аліжэ, як ішоў збор літаратуры, як праходзіла сама чытка. Перададзем вопыт сваёй работы, метады, формы работы, раскажым пра зборы на чытку, пра абсталяванне памяшкання і т. д. Раскажам, як кніга перавыхоўвала людзей, думкі чытачоў аб паасобных героях і творах. Пакажым творчасць гутаркоўцаў, а мы змесцім нарысы аб людзях, аб чытачах, аб калгаснай культуры. Пакажым, як ад калектыўнай чыткі ў гуртку людзей пачалі чытаць мастацкую літаратуру ў сябе дома, сталі купляць кніжкі і т. д.»

ЗА СВОЕЧАСОВУЮ ПАДРЫХТОЎКУ ІЛЬНОЦЕРАБІЛАК І ВАДЗІЦЕЛЯЎ

Талачынская раённая газета «Калгаснік Талачыншчыны» пачала праверку якасці рамонту ўборачных машын. 23 мая першая старонка раённай газеты выйшла пад загалоўкам «Прыкладзем у баявую гатоўнасць кожную ільноперабілку, забяспечым іх вопытнымі вадзіцелямі». Матэрыялы гэтай старонкі мабілізуюць на хутчэйшае разгортванне рамонту ільноперабілак, па падрыхтоўку вопытных машыністаў-вадіцеляў. Газета разказвае аб вопыце падрыхтоўкі да ўборкі ільну ў калгасе «Хі з'езд саветаў», спыняецца на рабоце лепшага зьяна Ганны Валковіч: «Палі ільну заасяянілі. Добрыя ўходы. Зьяно Ганны падрыхтавала 6 евеня для сушкі ільну, ачысціла і абгарадзіла ўчастак ракі ў 40 метраў для мочкі ільну і пенькі. Для сушкі ільну падрыхтаваны альховыя дровы». Для праполкі ільну ў калгасе створана 6 звенняў палолышчыц.

ЦЕНА 1 РУБ.

МОСКВА
ул. Фрунзе 10 Ин-т сов.
строит. проект. б"ка
Л. И. ДЯК БОЛЬШ. ДЮК 1. ✓